SZÍVGÁRDA

A JÉZUS SZÍVÉT TISZTELŐ GYERMEKEK
SZERVEZETÉNEK

VEZÉRKÖNYVE

KÖZREBOCSÁJTJA
A SZÍVGÁRDAKÖZPONT

III. KIADÁS

KIADJA „A SZÍV“ SZERKESZTŐSÉGE
BUDAPEST, VIII., HORÁNSZKY-UTCA 18.
1929.

SZÍVGÁRDA

A JÉZUS SZÍVÉT TISZTELŐ GYERMEKEK
SZERVEZETÉNEK

VEZÉRKÖNYVE

KÖZREBOCSÁJTJA
A SZÍVGÁRDAKÖZPONT

III. KIADÁS

KIADJA „A SZÍV“ SZERKESZTŐSÉGE
BUDAPEST, VIII., HORÁNSZKY-UTCA 18.
1929.

Nihil obstat.

Franciscus Zsiros S. J.
censor dioecesanus.

Nr. 4237. Imprimatur.

Strigonii, die 15. Dec. 1928.

Dr. Julius Walter
el. ep. vic. gen.

EUROPA IRODALMI ÉS NYOMDAI RT., BUDAPEST.

ELŐSZÓ.

Az Ur Jézus nagy előszeretettel gyüjtötte maga köré a gyermekeket. Szentséges Szíve örült ártatlanságukon. Tanította, oktatta, nevelte őket. Őrizte mindentől, ami ártatlanságukat veszélyeztette. Tiltakozott az ellen, hogy a kisdedeket Tőle visszatartsák. Megparancsolta, hogy elébe engedjék. Rettenetes ítéletet mondott a kisdedek botránkoztatóira. A mennyországot övékének és lélekben hozzájuk hasonlókénak mondotta. Így szerette Krisztus a gyermekeket. A kath. Anyaszentegyház, az Ő tiszta jegyese, ez útmutatást követve, legfőbb gondját a gyermekekre fordította. Neveli, őrzi őket. Gyüjti Krisztus köré. Éleszti szívükben a szeretetet és ragaszkodást a szentséges Szív iránt. Papjainak egyik legszentebb kötelessége a gyermekek vezetése Krisztushoz. Ebben a fontos apostoli munkában segítőkül szegődnek az Anyaszentegyházhoz és annak papjaihoz a „Szívgárdák". A Szívgárda nem egyéb, mint gyermekeknek sorakoztatása és sorakozása Krisztus, az Ő Szentséges Szíve körül. Az apró gárdisták Krisztus igazi harcosaivá képződnek a Szentséges Szív iskolájában és meghatóan beállnak Krisztus szelleme terjesztésének munkájába. A jelen vezérkönyv ezt a munkát akarja öntudatossá és szervezetté tenni. Kísérje minél bőségesebb Isten áldása!

Esztergom, 1921 október 23.

Dr. Csernoch János,
bibornok, hercegprimás,
esztergomi érsek.

I. FEJEZET.

A Szívgárda története.

„Spiritus, ubi vult, spirat".
„A Lélek ahol akar, ott fú".

A Lélek egyszer egy-egy embert választ ki alkotásainak eszközéül és egyének eszméjébe önti gondolatát. Máskor az Isten keze szinte láthatóan nyul le a világba és önmaga épít ott, ahol emberi ész nem is tervezett, emberi kéz céltudatosan nem is munkálkodott.

Megkapó és megható példája a Lélek ezen *utóbbi* működésének az a gyermekszervezet, amely kb. egy év alatt mintegy varázsvesszőre felépült és immár az ország minden részéből hangoztatja felénk a Jézus Szíve tiszteletére alakult gyermekszervezetnek, a „Szívgárdának" jelszavát:

„Jézus Szenséges Szíve, jöjjön el a Te országod"!

Jézus Szívének tisztelete hazánkban nem volt elegendően elterjedve a gyermekek között. Az isteni Szívnek tetszett a kicsinyek szívét a saját Szíve tiszteletére és annak terjesztésére meghívni.

A Szívgárda nem emberi tervezet alapján épült fel, egy embert sem nevezhet alapítójának. Isten keze nyult le, ültette, fakasztotta és növesztette, ahogyan azt a Szívgárda megalakulásának valóban szívetmegkapó történetéből látni fogjuk.

A Jézus Szíve Szövetség és Szívgárda hivatalos lapja és a Szent Szív-kultusz szócsöve. A Szív, 1918. telén és 1919 tavaszán, a második forradalom előtt, nehéz anyagi viszonyokkal küzdött. Hogy a Szent Szív vergődő lapján segítsenek, a pesti irgalmas nővérek Ranolder-intézetének kis tanítványai vállalták A Szív terjesztését, árusítását. Példáját követte még néhány más pesti intézet.

A kis önkéntes rikkancsokat Jézus Szíve postagalambjainak, kis apostolainak neveztük és jutalmazásukra a szerkesztő átengedett lapjából egy hasábot „Gyermekrovat"-nak. A kommunizmus keresztezte a tervet. A Szívet be kellett szüntetni.

1919 szeptemberben ismét megindulhatott a Szív.

A kis apostolok is újra pártfogásukba vették és az október 7-iki számban megjelent az első Gyermekrovat.

A Gyermekrovat révén összeköttetés létesült A Szív és a gyermekvilág között. Vidéki gyermekek is örömmel, szeretettel keresték fel levelükkel A Szívet. A szerkesztő megígérte a gyermekvilágnak, hogy többet ad a Gyermekrovatból, ha toborzanak A Szívet olvasó és terjesztő nagyobb gyermekgárdát.

Jézus Szíve szervezetre még senki sem gondolt. A gyermekek ellenben felkapták a gárda szót és jelentkeztek A Szív gárdájába. A jelentkezőket szívgyerekeknek, szívapostoloknak, később mindinkább szívgárdistának nevezte a Gyermekrovat és ez az utolsó kapta meg legjobban a kicsinyek szívét. „Szívgárda", „szívgárdista" szavak mentek át a köztudatba.

Később a gyermekek megnyilatkozó közhangula-

tára már komolyan és való értelemben kellett venni A Szív hadseregét. 1920 februárban alakult meg a legelső szívgárdista csapat Szegeden, a Notre Dame apácák zárdájában (P. Sinkovich Frigyes vezetésével, P. Zadravetz István püspök pártfogása alatt).

Ez az első igazi, élő Szívgárdacsapat. *Szeráf-csapat* kitüntető nevet és minden tagja felvételi képet kap beiratáskor. Ettől kezdve az országnak már minden eddig jelentkezett és jelentkező gárdistája részére hirdeti A Szív, hogy felvételi kép küldésével írja be a Szívgárdába. A felvétel első keltje március 25, a Szűzanya ünnepe, a Szívgárdának, mint szervezetnek tulajdonképpeni születése napja.

A Szív megemlékezik ez eseményekről és ettől kezdve rohamosan alakulnak a vidéken — városban és falun egyaránt — szívgárdista csapatok. Szükségessé válik jelvény behozatala: egy kis fehér szív, melyet mindenki maga csinálhat. A buzgóbbak jutalmazására a központ rangokat oszt.

A szívgárdista csapatok most már nemcsak A Szívet árulják, hanem az öntudatos Jézus Szíve tiszteletét gyakorolják, terjesztik. Tehát önmagától alakul át A Szív ujság rikkancsgárdája a Jézus Szíve tiszteletet gyakorló és terjesztő gyermekszervezetté, mely csoportok szerint valamelyik szentnek a nevét kapja.

A fejlődés igazán megható. Egyik helyen a rendszeres gyüléseket kezdik, másik helyen behozzák az egységes jelvényeket, harmadik helyen ünnepélyes felvételt tartanak, negyediken megkezdik az erénygyakorlatos cédulákat, közös szent áldozásokat, ismét máshol már zászlóra gyűjtenek. Itt is, ott is kap a készülő mű egy-egy ecsetvonást, amelyet el-

fogadva, átvittünk a többi csapatra is és kezd kinőni az egységes Jézus Szíve gyermekszervezet.

Ahol szívgárdista csapat alakul, ott a központ kiküldöttei felhasználják az alkalmat és a szívgárdista gyermekek által összehívják a szülőket, hogy velük a Jézus Szíve tiszteletet, a családok felajánlását Jézus Szívének és A Szív ujság programmját ismertessék. Így alakul ki az összekapcsolódás a Szívgárda és a családok között, így lesz lassanként a Szívgárda helybeli vezetősége kiinduló és középpontja a helybe családfelajánlási eszmének. Sőt, ahol a felnőtteknek Jézus Szíve szervezete még nincs, magának a Jézus Szíve tiszteletnek is.

1919/20. tanév végén a Szívgárda már vallásos gyermekszervezet Jézus Szívének tiszteletére. A családokkal való sajátos kapcsolódása révén mindjobban illeszkedik az élet követelményeihez és hogy ezt helyesen csinálhassa, tanulmányozza az evangéliumi Jézus Szívét; összeveti a tapasztalatokkal, az Isten vezérelte eddigi alakulással és leszűri alapelveit.

Most már világos az Isten gondolata és ezt kell világossá tenni az eddig tapogatódzva alakult csapatokban. Szükségessé válnak a *gárdista hadgyakorlatok*. Vagyis a szívgárdista csapatok rendszeres megszervezésével kapcsolatos *gyermeklelkigyakorlatok*, melyek a Szent Szív-tiszteletnek öntudatossá tételét célozzák s amelyekből kifejlődött a Gárdában az évi gyermeklelkigyakorlatok tartása.

Egyik csapatvezető e gyakorlatok alkalmával ajánlotta a katonás szervezést, beosztást. Megpróbáltuk, pompásan bevált, átvittük az egész gárdára.

1920 őszén és telén a hadgyakorlatokkal kapcsolatban kialakult a rendszeres szívgárdista élet,

amelyből, mint maga Isten-fakasztotta forrásból merítettük e könyvecske első kiadásának tartalmát.

Ugyanakkor hoztuk be a szülőkkel megkezdett kapcsolat állandósítására a *szivgárdista szülők konferenciáit*, amelyekből kinőtt a családi triduum gondolata. Az elsőt 1921 nagybőjtjén tartottuk. Háromnapos lelkigyakorlat volt, melyen az egész család résztvett. Szülők és gyermekek egyidőben, de külön helyen és külön vezetés mellett. 1921 nyarán pedig az ország minden részéből a vezetők lelkigyakorlatokkal kapcsolatos konferenciás „Szívhetet" tartottak, amelyet azóta is minden évben megtartunk s annak megbeszélései segítettek a Vezérkönyv II-ik javított kiadásához.

Jézus Szíve emberi ész tervezete nélkül önmagának építette fel szervezetét: a Jézus Szíve tisztelő gyermekek gárdáját.

Így alakult meg tehát a gyermekvilágban ez a szervezet. Megalakult emberi tervezet, emberi kezdeményezés nélkül. „Spiritus ubi vult spirat".

E lefolyt évek alatt a magyar gyermekek között akart járni a Lélek, hogy ma is, miként egyszer Jeruzsálemben, kisdedek és gyermekek ajkai által szerezzen Jézus Szívének vigaszt és dícséretet.

✠

II. FEJEZET.

A Szívgárda célja.

A Szívgárdának hármas célja van.

1. A mai pastorációnak egyik legfőbb nehézsége az a sokféle különböző kör, viszony, helyzet, amely közé a társadalom sodródott. Annyi a körülmény,

eshetőség, a helyi viszony alakulása, hogy az alap morális elveken kívül, más pastorációs elveket általánosságban nem lehet kaptafaszerűen ráhúzni a társadalomra. Ezt a nehézséget látjuk egyesületeinkben is.

A lelkipásztorkodás terén tehát szükség van ma jobban, mint valaha a teljes alkalmazkodó képességre és épp ezért olyan egyesületi szervre is, amelynek nincs szigorúan meghatározott működési megszorítottsága, hanem megfelelő eszme és megfelelő név jegyében bármilyen szervezést vihetünk bele az alapszervezet mellett. Pl. gyermekek körében, ahol gyakori az áldoztatás, ott a gyakori áldozók csoportjára; ahol annyira elhanyagolt a gyermeksereg, hogy a vallási kötelességekre sem lehet rávenni, ott csak a vallási kötelességek pontos megtartása lesz kötelezővé. *Ezt a helyi körülményekhez alkalmazkodó szervezkedést célozza a gyermekek körében a Szívgárda.* A Szívgárda tehát nem csupán egyesület meghatározott szabályokkal, hanem egyszersmind széleskörű gyermek-pastorációs keret, mely a tömegeknek szól.

Tömegszervezet.

A Szívgárda első célja tehát a *nagy tömegnek szóló gyermekpastorációnak olyan eszközt nyujtani, amely úgy a helyi, mint a gyermek egyéni körülményeihez alkalmazkodni képes és a gyermeklélek megfogására alkalmas.*

Az előbbi célt szolgálja az a tág keret, amelyet a Szívgárda-szabályzat a gárdavezetőknek működési térül enged s melyben szabadon mozogva a helyi körülményeknek teljesen megfelelően állíthatja be ki-ki a maga gárdacsapatát. Az utóbbit szolgálja a

gyermekléleknek tetsző *gárdista* elnevezés, katonás beosztás, jelvény, rang stb. Ez egyszersmind fegyelmi eszköz is. Vallási kötelességnek megtartására, hittan tanulására azzal nem szoríthatjuk a gyereket, hogy kiközösítjük az Egyházból, sőt elemistát még az iskolából sem csaphatunk ki, de azzal megfenyegethetjük, hogy kitesszük a gárdából.

Vallásos nevelés.

2. Ha valamikor, úgy a mai korban, tulajdonítunk nagy fontosságot a Jézus Szíve-tiszteletnek, úgy természetes, mint természetfeletti okokból. Természetes okokból azért, mert a Jézus Szíve tisztelet gyakorlata nem más, mint a szeretet élete; a Jézus Szíve tisztelet az engesztelés jegyében közelebb viszi az emberi sziveket az Isten Szívéhez és intenzivebb szeretet-kapcsolatot létesít közöttük. De a szerető Jézus Szívének utánzásával szeretetre nevel az embertársakkal szemben is. A mai korban pedig épp e kettő hiányzik. A túlhajtott intellektuálitás következtében a modern tanok elhidegítik a szíveket Istennel és a természetfelettiekkel szemben — a versengések, tülekedések, osztályharcok pedig egymástól választják el az emberszíveket. A gyakorlati Jézus Szíve tisztelet e két bajt orvosolja: szeretetre tanít és a többi erényt is (kötelességteljesítés, áldozatkészség, alázatosság) a szeretet jegyébe állítva, kedvessé és vonzóvá teszi a gyermeklélek előtt. Természetfeletti okokból pedig a Jézus Szíve kinyilatkoztatásában rejlő nagy igéretek adnak biztatást arra, hogy a Jézus Szíve tiszteletből fakadó kegyelmek segítenek majd át azon nehézségeken, amelyekkel a mai súlyos viszonyok között saját tehetetlenségünkben megbirkózni nem tudunk.

A Jézus Szíve tisztelet a Szívgárda létesüléséig hazánkban, kivéve a zárdákat, nem volt elterjedve a gyermekvilágban. E hiányt akarja pótolni a Szívgárda. *A Szivgárdának másik célja tehát az, hogy a Jézus Szive-tiszteletet bevigye a gyermekvilágba és a Jézus Szive-tisztelet alapján nevelje a gyermekekben a szeretetben gyökerező gyakorlatias vallásosságot.*

Apostolkodás.

3. A Szívgárda, mint neve is mutatja, katonaság, hadsereg és mint ilyen, küzdelemre hivatott. Küzdelmének célját kimondja jelszavában: Jézus szentséges Szíve, jöjjön el a Te országod! *A gárda harmadik célja tehát: apostolkodni azért*, hogy Jézus Szíve szándékait győzelemre vigyék. E szándékok természetesen megegyeznek az általános katholikus szándékokkal, a szeretetre alapozva. A gárdista az apostolkodásra a kegyelmi eszközökön kívül két eszközt választ. Azt a két eszközt, amely a leghathatósabb, amelyek közül az első a legmélyebben markol bele a lélekbe, a másik pedig a legszélesebb körbe hat ki. E kettő: *a családi élet és a sajtó.*

A szívgárdista apostolkodási tere első sorban a *saját családja.* Hogy a gyermekek által a családokat megnyerjük, ahhoz két módunk van. Az első, hogy magát a gyermeket, mint kis apostolt küldjük a saját családjába. E hivatását azonban csak úgy tudja gyakorolni a gyermek, ha odahaza elsősorban *önmagán mutatja be a vallásos élet gyümölcseit*, tehát jóviseletű, szolgálatkész, szeretetteljes. Az a gyermek, aki így megnyeri szüleit, tud is hatni a szülőkre. Azért a gárda kiválóképpen azon dolgozik, hogy a gyermek *otthon a családban minél jobb*

legyen. E célból a feladott „hadiparancsokat" (erénygyakorlatokat) a családi élet köréből meríti és otthon gyakoroltatja a gyermekkel. Sőt ellenőrzést is gyakorol a gyermek otthoni viselkedése felett azáltal, hogy „családi lapokat" oszt ki a gárdistáknak, amelyen a szülők minden hónapban pár sorral beszámolnak gyermekük viselkedéséről.

A családi apostolkodás másik módja az, hogy *a gárdavezetők* a gárdista gyermekek révén *közelebbi összeköttetésbe lépnek a szülőkkel, családokkal;* hogy miképpen, arról a gárda működése című fejezetben számolunk be részletesen.

Sajtó-apostolkodás.

A sajtó-apostolkodást szintén kétféle módon gyakorolja a gárda. Először ráneveli már a kis gyermekeket arra, hogy *a jó sajtót kell olvasni, pártolni* és ezért kötelezően olvastatja minden egyessel a gárda hivatalos lapjának, „A Szív"-nek gyermekrovatát. Ahol lehet, tagsági díj gyanánt A Szív ujságot véteti meg minden gárdistával, ahol ez semmiképp se vihető ki, ott legalább is csoportoknak hozatja meg és felolvastatja a gyermekeknek szóló részt.

A második mód az, hogy *a gyermekek által juttatjuk be a jó sajtótermékeket a családokba.* A gárda ezt elsősorban a Szív terjesztése által gyakorolja, mely jelenleg egyetlen kath. vallásos hetilapunk és amellett kimondottan családias, mert az összes családtagok igényeit szem előtt tartja. Mivel a Gyermekrovat maga is a Szívnek hasábjait képezi, annál könnyebb ezt a gyermeknek a családba juttatnia, mert ugyanazon lapban viszi a szülőknek is, meg önmagának is a heti olvasmányt. Sőt épp

azért nem ad ki a gárda külön gyermek-ujságot, hogy a gárdista kénytelen legyen a maga olvasmányával együtt a szülőkét is megvenni és hazavinni.

A Szívgárda itt felsorolt hármas célját szorosan együttműködő és összetartozó helyi csapatoknak országos szervezetével akarja szolgálni, hogy miért, nem kell megokolni, mindnyájan tudjuk, „hogy egységben az erő“ és mindnyájan tapasztaltuk szomorúan az országos szervezkedés hatalmát a szociáldemokrácia terrorja alatt. Ezt a szervezett erőt akarja megteremteni a Szívgárda már a gyermekeken kezdve, hogy a kath. összetartozás és együttcselekvés kötelességének öntudatával nőjjön fel Jézus Szívének új nemzedéke. E földi célok pedig mind beolvadnak abba az egy magasabb célba: a jeruzsálemi gyermekek példájára a gyermekek által dicsérni Jézust. Gyermekszívek szeretetével kárpótolni a felnőttek hidegségéért, közönyösségéért az Üdvözítő Szívét és Neki vigaszt, engesztelést nyujtani a gyermekszívek szeretete által.

Mi magyarok belevisszük e célba sajátos nemzeti gondolatunkat is: különös elégtételt nyujtani a magyarság bűneiért magyar gyermekek által és a kis magyarok Jézus Szíve tiszteletével kiengesztelni a magyarságot büntető Úr Szívét.

✠

III. FEJEZET.

A Szívgárda szervezete.

1. *Mi a Szívgárda.*

A Szívgárda a Jézus Szívét tisztelő és Jézusért apostolkodni akaró gyermekek szervezete, akik az

Egyház által jóváhagyott, nagy, hitbuzgalmi egyesületbe a Jézus Szíve Szövetségbe vannak bekebelezve.

A Szívgárdának egyházjogi alapja tehát *a Jézus Szíve Szövetség (Imaapostolság)*. Miután a gyermek a Szívgárdába be van írva, azzal tagja lesz ennek a nagy világszervezetnek, mely tág keretével legjobban megfelel a Szívgárda alkalmazkodó jellegének, amíg ugyanis egyrészt szabad mozgást enged neki saját körében, másrészt bekapcsolja a világegyház nagy érdekközösségébe, és a szentszéktől engedélyezett búcsúval bő lelkikincseket nyujt tagjainak.

Ami tehát a felnőtteknél a Jézus Szíve Szövetség, ugyanaz a gyermekeknél a Jézus Szíve Gárda. A Szívgárda tehát a Jézus Szíve Szövetségnek gyermekcsoportja.

2. Szívgárdista lehet minden gyermek, aki a Szívgárdába belépni óhajt. Szigorúan vett korhatár sincs, felvehető már az a kis gyermek is, aki még a gyónáshoz és szentáldozáshoz sem járult.

3. A Szívgárda — mint már többször említettük — tömegszervezet és nemcsak a jobb, vagy gyakrabban áldozó gyermekek szervezete. A Szívgárdistáktól tulajdonképpen csak azt követeljük meg, amit az Egyház a katholikus gyermekektől amúgy is megkövetel és csak ezen kötelezettségeknek konok elmulasztása vonja maga után a kizárást. A Szívgárdistáknak az *alábbiakban tárgyalt többi kötelességeit hangsúlyozzuk*, azoknak teljesítését *igyekezzünk keresztülvinni*, de az azok teljesítésében elkövetett mulasztások még nem vonják szükségképpen maguk után a kizárást. A Szívgárda az irgalmas szívű Jézusnak serege, aki a leggyarlóbbakat is

igyekszik magának megtartani, megmenteni. Csak ott lehetünk szigorúbbak a gárdisták kiválasztásánál és megtartásánál, ahol oly előnyösek a helyi viszonyok, (pl. zárdákban), hogy a vallásos kötelességeket minden gyermekkel könnyen betatrtathatjuk és a Szívgárdába már csak a kiválóbbakat sorozzuk. Ez is megengedett módja a gárdaszervezetnek, *megengedett*, de nem ideális, mert a Szívgárda-ideál mindig a Jézus Szíve körül csoportosuló *tömeges* és *nem kiválasztott gyermeksereg marad.*

2. *A Szívgárdista kötelességei.*

1. A *vallásos kötelességek* (vasárnap, ünnepnapi szentmise, péntek megtartása, husvéti gyónás, áldozás) pontos teljesítése.

2. A *Jézus Szíve tisztelet* gyakorlása oly módon és amennyire a helyi és egyéni viszonyok megengedik, amire nézve a helyi vezető ad irányitást (bővebbet erről a gárda működéséről szóló fejezetben).

3. A *felajánló ima elvégzése* naponként és Jézus Szíve ünnep körüli szent gyónás, áldozás.

A felajánló ima a következő:

„Úr Jézus, szentséges Szívednek ajánlom fel Boldogasszonyunk Szívével egyesülve, mai napom minden imádságát, munkáját, örömét, szenvedését, engesztelésül vétkeinkért és szándékaid megvalósitására, főkép a havi szándékra . . . Jézus szentséges Szíve jöjjön el a Te országod!"

A szent gyónás és áldozás kötelezettsége alól természetesen kivétetnek azok a kicsinyek, akik még nem voltak gyónók. Aki az imát már el tudja mondani, az első gyónás előtt is felvehető Szívgárdistának.

4. *Példás jóviselet a családban,* engedelmesség szülők és előljárók iránt.

5. A *szeretet kiváló gyakorlása* embertársaikkal, főképp pedig családtagjaikkal és egymással szemben.

6. *Apostolkodás a családban* és a Szívgárda hivatalos lapjának „A Szív"-nek terjesztése *a lehetőség szerint.* A gyermekeknek mint szabályt mondjuk ki, hogy minden gárdista köteles bevinni a családba a „Szív"-et, természetesen, ahol több testvér gárdista, ott elég, ha közösen egy lapot visznek. A helyi *vezetőnek pedig jogában áll megfelelő ok alapján,* akár egyeseket, akár egész csoportokat *felmenteni e kötelezettség alól;* elegendő ok lehet idegen anyanyelv, nagy szegénység vagy, ha a gárdába vágyódó gyermek csak azért nem lehetne gárdista, mert szülei nem engedik az ujságot megvenni. De ily esetekben is a gárdista vezető mindig hangsúlyozza a gyermek előtt, hogy ezek kivételek, tulajdonképpen kötelesség s mintegy tagsági illetmény A Szív megvétele. „A Szív" közli a havi missziós hireket is. Az ilyen gyermekeket arra buzdítja a vezető, hogy más családokba vigyék el A Szív ujságot.

7. Jelentkezés a Szívgárdába való belépésre a helyi gárdavezetőnél és a gárdával kapcsolatos dolgokban a gárdavezető iránt engedelmesség. Ahol nincs helyi gárdacsoport, ott egyes gyermekek közvetlen a Gárda Központba jelentkezhetnek, ott irják be őket, onnan kapják jelvényüket, ezek a csapaton kívüli gárdisták, akik olyanok, mint a felnőtteknél a csoportokba nem osztott, elszórtan élő tagok, akik kötelességüket elvégzik, de a közös müködésben nem vesznek részt.

3. *A Szívgárda szervezete.*

Mint a 2. fejezetben említettük, a Szívgárda a gyermek-pasztorációnak szabadon kezelhető eszköze s amit a csapatok katonás szervezetéről mondunk, az ugyan az általánosságban elfogadott minta, de nem szigorúan kötelező, tehát *a helyi viszonyoknak megfelelően lehet azon változtatni*, sőt attól egészen el is tekinteni. A következőkben tehát nem szigorúan betartandó szabályt adunk, hanem csak azt az az általánosan elfogadott mintát mutatjuk be, amelyet az eddigi prakszis előnyösnek igazolt.

1. A Szívgárdistáknak egy bizonyos csoportja csapatot képez. A csapatot valamelyik szentről nevezik el (pl. Immaculata, Nagyasszonyunk, Szent Imre, Szent István, stb. csapat). A nevet a helyi vezető választja és a központnak jelzi, ahol bejegyzik és feltüntetik, hogy az országban hányadik ugyanolyan nevű csapat (pl. XII. Szent Imre-csapat).

2. A csapat létszáma teljesen a helyi viszonyoktól és helyi vezetőktől függ. Általános elv az, hogy annyi csapat, ahány vezető, pl. ha a káplán négy tanítóval vezeti a gárdát, akkor a pap a fővezető és négy csapata van a négy tanító vezetése alatt. Ha a pap vagy tanító egyedül vezeti a gárdát, akkor vagy az egész gyermektömeget egy csapatba sorozza, vagy külön fiú- és leánycsapatot szervez; épp így szervezhet külön csapatokat kisebbeknek és nagyobbaknak, avagy ha több iskolában tanít, iskolák szerint. Az iskolai osztályok azonban nem képeznek külön csapatokat, csak külön szakaszokat, tehát, ha pl. az összes polgáristák, elemisták egy vezető kezében vannak, akkor az szervezhet négy

csapatot: elemista fiúknak, elemista leányoknak, polgárista fiúknak és polgárista leányoknak. De már pl. az elemiben az egyes osztályokból nem kell külön csapatot szervezni, csak szakaszokat, pl. Szent Ágnes csapat 1., 2., 3., 4. szakasza.

3. A vezető csakis kellő lelkiséggel és intelligenciával bíró felnőtt lehet, akár pap, akár civil, de ha civil, feltétlenül szükséges, hogy a helybeli plébánostól kapjon megbízást, vagy legalább is engedélyt és jóváhagyást a gárda vezetéséhez és ugyancsak a plébánosnak fővédnökségét és ellenőrző jogát elismerje. Ugyanez áll a szerzetesnőkre, sőt káplánokra és hitoktatókra is. Be kell jelenteniök plébánosuknak a gárda megalakítását.

4. A Gárdában szokás — de nem kötelező — a következő katonás beosztást venni: A gárdacsapat szakaszokra oszlik és minden szakasz csoportokra. Csoportvezetők és szakaszvezetők a gárdisták közül kerülnek ki. Három közül egy az őrvezető egy fehér csillaggal, három hármas csoport felett áll a tizedes két fehér csillaggal, a három tizedből vagy pedig egyes iskolai osztályokból alakult csapat felett a szakaszvezető három fehér csillaggal.

A szakaszvezető a tizedest, az az őryezetőt (egy csillagos), az ismét a maga két rangnélküli katonáját ellenőrzi (ott voltak-e a misén, hogy viselkedtek: kikérdezik a hittant, esetleg más leckét is; számon kérik A Szív ujságban leközölt heti parancsot, kiosztják az ujságot, beszedik az árát, utána néznek, ha sokáig hiányzik az alárendeltjük stb.). Ahol ez a beosztás túlsok munkát ad a vezetőnek, ott csak nagyobb csoportokat s még nagyobb szakaszokat szervez csoportvezetőkkel és szakaszveze-

tőkkel. Csoportvezetőknek fehér csillagot ad, a szakaszvezetőknek ezüstöt. Főként tanácsos ez a nagy létszámú csapatoknál, hol sok kis csoport elaprózza a munkát. A rangos gárdisták nem fegyelmi felügyelők, ne is az legyen a feladatuk, hogy a hibákat bejelentsék, hanem inkább akadályozzák meg, s a társaikat jóra buzdítsák.

5. Szokás a Gárdában (de *nem kötelező)* a rangosztás is következőképpen: Akik külön érdemet szereztek rá, azok altisztek (egy ezüst csillag) és hadnagyok, főhadnagyok (egy és két arany csillag) lesznek. A tisztek és altisztek a vezetőnek segédkeznek. A százados vagy kapitány (három arany csillag) az egész csapatnak vezetője a magasabb osztályokból. Tisztségek még a zenészek (kis lant jelvénnyel), akik a zenéhez értő vagy előénekes gyermekekből kerülnek ki; a postások (kürt-jelvény), akik küldönc, ujságszétosztó, gyűlésre meghívó stb. hivatalt végzik; szanitécek (vöröskeresztes-jelvény), akik a beteg pajtásokat látogatják.

6. E katonás jelzések és elnevezések a leányoknál nem tanácsosak, a nőiesség szempontjából. A vezetőtől függ, hogy behozza-e a leányoknál vagy nem; ha nem, akkor tanácsos a csoportos szakaszbeosztás megtartása mellett csak a jelzést és nevet változtatni. Így lehetnek csoportvezetők, szakaszvezetők, csapatvezetők, segédvezetők stb. A rang fokát különböző színű vagy széles szalag jelezheti. A postás, szanitéc és zenész a leányoknál is megmaradhat, ezek a megfelelő jelvényt karszalagon hordják. (A fiúk is).

7. A gárdisták jelvénye Jézus Szíve érem, melyet általában nemzeti színű (de lehet pápai vagy más

színű is) szalagon hordanak, vagy kis rézpajzs szívvel. Leányok szalagcsokron, fiúk háromszögű alapon, (mint az érdemjeleket). A rangjelzéseket (csillagok) erre a szalagra varrják és nem a ruhára. Az érmet, ha lehet úgy tesszük a szalagra, hogy levehető legyen s a gyermek zsinóron mindig hordhassa, szalagra pedig csak ünnepies alkalmakra tűzi.

8. Ahol polgáristák és elemisták is vannak a gárdában, ott ajánlatos a jelvényeknél különbséget tenni (pl. elemistáknak nemzeti színű, polgáristáknak pápai színű).

9. A jelentkező gárdista először ujonc lesz (jelölt), vagy jelvény nélkül, vagy már kisebb jelvénnyel; a helyi vezető tetszésére bízott próbaidő után templomi szertartással (lásd hátrább: felvételi szertartás) lesznek felavatva szívgárdistákká.

10. Több gárdacsapat együtt zászlóaljat képez. Az egy zászlóaljba tartozó csapatok egymással érintkezést tartanak fenn, amiről bővebbet a vezetőkről és működésükről szóló fejezetben találunk.

4. *A vezetés.*

A Szívgárdában fontos elv az összetartozás és összeműködés. Ezért szükséges, hogy az országos szervezet egyes vezetői között szoros kontaktus legyen, ami viszont országos központ létezését tételezi fel. Épp úgy szükséges, hogy ugyanazon egy helység gárdavezetői is egyöntetű munkát végezzenek, az illetékes pap fővezetése és ellenőrzése alatt. Ezen szükségletekből kifolyólag alakult ki a Szívgárdában a következő rendszer:

1. Ha egy helységben a Szívgárda egy vezetőnek a kezében van (a plébános, vagy annak megbizottja), akkor az illető vezető segédmunkásaival (apácák, tanítók) képezi a helyi vezérkart, amely a gárda ügyeit közösen megbeszéli. Épp így, ha szerzetesrendek vezetésével alakul, akkor a házfőnöktől kijelölt főgárdavezető a neki segédkező többi osztályfőnökkel képezi a gárda vezérkarát.

2. Ha ugyanazon helységben több egymástól teljesen különálló vezető kezében vannak a gárdacsapatok (pl. külön a zárdában apácák vezetése alatt, külön a kath. iskolában a káplán vezetése alatt, külön az állami polgáriban egy tanár vezetése alatt), akkor is tanácsos, hogy a gárda vezetői egymással érintkezést tartsanak fenn, közös megbeszélésekkel lehetőleg a helyi igazgató vezetése alatt; a csapatok egymást meglátogatják, ünnepélyeikre egymást meghívják stb.

3. Meg lehet tenni azt is, hogy több egymás közelében fekvő vagy legalább is egymást vasútilag nem nagy nehézséggel megközelíthető helység gárdacsapatai egy zászlóaljba tartozzanak. A zászlóaljak vezetői egymással összeköttetést tartanak fenn és amikor szükségét látják, a zászlóalj központi helyén összejövetelt tartanak, amelyre a Központ kiküldötte is meghívható.

4. Az a kívánság, hogy a Szívgárda országos és szorosan összetartozó szervezet legyen, szükségessé teszi a központot is, mert kell egy kéznek lenni, amely a többit összefogja, kell egy fejnek lenni, amely tanácsra, szolgálattételre mindig készségesen meghajlik, kell egy szívnek lenni, amely tudjon mindegyik szervvel együttérezni, kell egy léleknek lenni, amely a többi érintkezéseinek lehetőségeit munkálni és

reálitásokban is előteremteni tudja. Ez a Szívgárda központ. A Központ tehát nem parancsoló, felügyelő, programmot adó, ellenőrző bizottság, hanem olyan szerv, amely igyekszik a tagoknak mindenben szolgálatára lenni.

A Központ Budapesten az Országos Jézus Szíve Szövetség vezetősége, amelynek élén a hercegprimástól megbizott gárdaigazgató áll, ki egyszersmind a Jézus Szíve Szövetség orsz. igazgatója és A Szív főszerkesztője is. Helyisége: VIII., Horánszky-utca 18. „A Szív" ujság szerkesztőségében. Ide intézendők a Szívgárda-ügyben a levelek is.

A Központ munkája: *a)* Úgy szóban, mint levélben rendelkezésre áll a gárdavezetőknek, tanáccsal szolgál, felvilágosítást nyújt, óhajaikat tehetsége szerint elintézi. Saját eszméit, terveit vagy körlevélben, vagy ha rövidebb, A Szív ujság Gyermekrovatának postájában „Sürgöny a vezetőknek" cím alatt közli.

b) A vidéki vezetők kívánságára kiküldötteket küld megbeszélésekre, triduumra vagy gyermek-lelkigyakorlatokra a helyi csapatokhoz.

c) Ünnepélyanyagot, kidolgozott triduum és gyermek-lelkigyakorlat anyagot kikölcsönöz, könyv, kegytárgy stb. rendeléseket elintéz, gárdajelvényeket, felvételi képeket, rangjelzéseket beszerez és elküld a vidéki csapatoknak, lehetőség szerint. Programmba van véve a gyermekek részére olcsó sajtótermékek kiadása, amelyből a gárdacsapatok még százalékot is kapnak. A Szív ujság tömeges küldését is elintézik (épp úgy, mint az egyes előfizetéseket). Tömeges rendelésnél 10 példánytól kezdve 10 százalék és 50 példánytól kezdve 20 százalék a csapaté.

d) Évenkint „Szívhetet" rendez a vezetők részére. A „Szívhét"-en való részvételre minden vezető igényt tarthat. A Központ tehetségéhez képest gondoskodik minimális áron elszállásolásról és ellátásról. A hét három napja zárt lelkigyakorlat, külön a papoknak, külön a világi férfiaknak (tanítók), külön a hölgyeknek (tanítónők). Három nap közös megbeszélések a Központ tagjainak konferenciáival, a vidékiek hozzászólásaival és beszámolóival — ünnepségek és díszgyűlések keretében; a hetedik nap szabad nap, amelyen ki-ki vagy magánügyeit intézi, vagy a közös kiránduláson vesz részt. A szerzetesnők, ha szabályaikkal nem ellenkezik, szintén hivatalosak a három megbeszélési napra, teljesen elkülönített zárdai elhelyezésről és ellátásról részükre is gondoskodik a Központ. Ha azonban rendjük szellemével ellenkezik a résztvétel, akkor a Központ kívánságukra szívesen küldi anyaházukba a kiküldöttjét, hogy pár konferenciában ott tájékoztassa a nővéreket a Szívgárda-élet egyes mozzanatairól. A Szív-héten való résztvétel természetesen senkire sem kötelező.

5. *A Szívgárdisták vezetői.*

Az eddig mondottakból láthatjuk, hogy a tág keretekben szabadon mozgó és a helyi viszonyokhoz teljesen alkalmazható gárda-életben majd minden a vezetőn mulik. Mivel a gárda-életnek nincs megszabott lefolyása, a vezetőségen mulik, hogy gárdáját hogyan tartja fenn és mit alakít belőle. Azért a gárda-élet szempontjából legfontosabb a vezetők megválasztása és képzése. Erre vonatkozólag a következő tanácsokkal szolgálhatunk:

a) A pasztorációnak nagy baja a paphiány és a ke-

vés papnak túlterheltsége. E bajon a Szívgárda úgy óhajt segíteni, hogy *világiakra is rábízza a vezetést*, csak a papi ellenőrzést írja elő. Ezzel a papokon könnyíteni akar, mert bár ideálisnak azt látja, hogy pap a gárdavezető, mégis akarja, hogy a pap könnyítésére világiak is vezethessék a gárdacsapatokat. Ahol a papságnak nincs ideje a Gárda vezetésére és segítője nincs, ott igazi gárda-életről szó sem lehet. Hangsúlyozzuk azonban, hogy ott, ahol a papnak ideje van rá, jobb, ha ő maga a fővezető, a világiak pedig mellette vezetőtársak.

b) Ahol a vezetők világiak, ott feltétlenül kívánatos, hogy *lelkiéletet élő és pedagógiai érzékkel bíró egyéneket válasszanak erre a célra.* Jobb nem alakítani gárdát, mint azt olyanra bízni, aki azt kényszerből és nem lélekkel csinálja s csak elrontja a gyermekek előtt a gárda-eszmét. Az intelligencia alatt nem értünk bizonyos végzettséget; olyan kellő lelkiséggel és lelkesedéssel bíró egyénekre is bízhatja a pap a gárdát, akiknek nincs is pedagógiai végzettségük. Pl. kongregánista férfiakra, asszonyokra, nagyleányokra.

c) Ha pap a vezető, akkor is lehetőség szerint úgy ossza be, hogy munkatársai legyenek, akik munkájának egy részét elvégzik s így szabad ideje felszabaduljon egyéb lelkipásztori teendőinek végzésére. Megfelelő segítség mellett (pl. apácák vagy jó tantestület) a gyermekekkel való foglalkozást is nagyobbára rájuk bízhatja s maga inkább a gárdavezetőket neveli, a csapatokat pedig időnként látogatja. Ha megfelelő segítsége nincs, akkor legalább a gárdával kapcsolatos apróbb munkák elvégzésére (jelvények elkészítése, írásbeli dolgok, szerepek betanítása stb.) keressen munkatársakat,

amelyre alkalmasak a helybeli jámbor társulatok tagjai.

d) Egyáltalán a felnőttek vallásos egyesületeit nagyon jól fel lehet használni arra, hogy résztvegyenek a gyermekgárdák vezetésében. Egyes helyeken pl. a meglevő egyesületek kebelében alakult Jézus Szíve szakosztályok feladatává tették a gárdista gyermekekkel való foglalkozást.

e) A gárdavezető lelki- és pedagógiai képzésére nagy gondot fordítsunk, erre az egyéni lelkivezetésen kívül eszközök a helyi- és zászlóalj-központi gárdavezetői konferenciák és kurzusok, amelyekre nézve útmutatással szívesen szolgál a Központ. Kiváló eszköz a Szívhét is, azért ajánlatos a tantestületek tagjai közül egyeseket felküldeni a Szívhétre.

f) Mivel egymás példája mindig vonz és lelkesít, azért a vezetők szempontjából is fontos úgy az egyes csapatok és egyes vezetők közti, mint a központi és vidéki vezetők közötti minél szorosabb kontaktus az együttérzés mélyítésére.

g) A gárdavezetők, mint a gárdaélet legfőbb tényezői, szintén bennvannak a Szívgárdában; külön jelvényük van, a Jézus Szíve Szövetség búcsúiban részesülnek, de őket is be kell írni a Szívgárda törzskönyvébe és el kell végezniök naponként a kis felajánló imát. Hogy jó példájuk mily nagy hatással van a gyermekekre, azt, mint pedagógusok, úgy is tudják.

Mint az előzőkből láthatjuk, a gárdaszervezet irányító gondolata az: összehozni úgy a gyermekszíveket, mint a vezetők szívét, a szeretet kötelékével minél szorosabban összefűzni és egymással egyesülten belezárni Jézus legszentebb Szívébe.

IV. FEJEZET.

A Szívgárda működése.

A megalakítás módja.

Megalakulásról tulajdonképpen csak a Szívgárdacsapatoknál lehet szó. Csapatonkívüliek egyszerűen beiratkoznak a Központban és onnan megkapják felvételi lapjukat és végzik a gárdista kötelességeket.

Az alapításhoz mindenekelőtt szükséges, hogy a ft. plébános vagy lelkész úr alaposan tanulmányozza a Szívgárda mibenlétét és vezetési módját.

Mihelyt elhatározta, hogy a Szívgárdát a reábízott gyermekek közt megalapítja, jelentést tesz a Szívgárda központnál (Budapest, VIII., Horánszky-utca 20.), megírja a csapat nevét és megrendeli a szükséges felszerelést. (Szív ujság, felvételi kép, rangjelzés és nyomtatványok).

Ugyanekkor lépéseket tesz, hogy önmaga és utódai részére megnyerje a kinevezést a Szívgárda és a Jézus Szíve Szövetség helyi igazgatójává. A kinevezés úgy történik, hogy gárdaalapítási tervét bejelenti a Jézus Szíve Szövetség egyházmegyei igazgatójának, aki őt kinevezi a Jézus Szíve Szövetség helyi igazgatójává, az oklevél megküldésével. Ezáltal joga lesz a gyermekeket a Szívgárdába, a felnőtteket pedig a Jézus Szíve Szövetségbe fölvenni.

Egyházmegyei igazgatók:

Csanádi egyházmegye: *A Jézustársasági kollégium igazgatója, Szeged*, Kálvária-utca 1. *Egri* főegyházmegye: *Kriston Endre* segédpüspök úr, *Eger. Esztergomi* főegyházmegye: *Zsiros Ferenc* S. J.

szerkesztő, *Budapest*, VIII., Mária-utca 25. *Győri* egyházmegye: *Dr. Balics Lajos* pápai prelátus, püspöki helynök, *Győr. Kalocsai* főegyházmegye: A *Jézustársasági kollégium igazgatója, Kalocsa*, kollégium. *Kassai* egyházmegye: *Páyer Ferenc* apostoli helynök, *Sátoraljaujhely. Nagyváradi* egyházmegye: *Ruszka Z. Antal*, c. kanonok-plébános, *Derecske*, Bihar megye. *Pécsi* egyházmegye: Pius kollégium igazgatója, *Pécs. Pannonhalmi* főapátság területén: *Jung Benedek* O. S. B. plébános, *Győrszentmárton. Székesfehérvári* egyházmegye: *Bergenđy János* plébános, *Albertfalva*, Pestm. *Szombathelyi* egyházmegye: *Dr. Székely László* theol. tanár, *Szombathely. Váci* egyházmegye: *Zsiros Ferenc* S. J., szerkesztő, *Budapest*, VIII., Mária-utca 25. *Veszprémi* egyházmegye: *Müller Fülöp* S. J. plébános, *Nagykapornok*, Zala megye.

Ha e tekintetben változás áll be, a püspöki körlevelek mindig jelzik és a Központ is hirül adja.

A Központ minden csapat megalakulásáról (s működési jelentéseiről is) „A Szív"-ben „Haditudósítást" közöl le s a főbb rangos gyermekek neveit is kinyomtatja. Megjegyezzük, hogy az illetékes lelkész jóváhagyása a zárdákban is okvetlen szükséges; a főnöknő engedélye nem elegendő (ugyanez áll központi kiküldöttek lehívására, triduumok, gyermeklelkigyakorlatok tartására). Se főnöknői, se világi előljárói engedély nem elegendő, mindezekhez az illetékes lelkipásztor jóváhagyása szükséges.

Az egyházmegyei és helyi igazgatók részére a római Szentszék számos kiváltságot engedélyezett. (Lásd a Jézus Szíve Szövetség kézi könyvét.)

A megalakítás második mozzanata az, hogy a vezető a gyermekek előtt ismerteti a Szívgárdát, különösen hangsulyozza a kötelességeket és felhívja őket a jelentkezésre. A jelentkezőktől azonban megkívánja, hogy szüleik engedélyét kikérjék. E célból nagyon tanácsos, ha a szervező összehívja a gyermekek szüleit is, előttük ismerteti a Szívgárdát és csak azután hívja fel a gyermekeket jelentkezésre. A csapat ezzel megkezdi működésének legalább 3—4 próbahetét. (Több lehet, de kevesebb nem tanácsos). Próbaidő leteltével a vezető kijelöli, hogy ki lesz felvéve és ki marad meg jelöltnek. A felvételre lehetőleg ünnepséggel készülnek el; a lelkipásztor a szószékről kihirdeti a gárda célját, röviden ismerteti és a szülőknek megmagyarázza, hogyan kell a felvételi szertartásban résztvenniök. A felvételig el kell készíttetni a jelvényeket (mert a Központ csak az érmet küldi és a rangjelzéseket, szalagról és annak megvarrásáról a csapatok maguk gondoskodnak) s kitöltik a felvételi képeket.

Az előre kitűzött napon lehetőleg közös szentáldozással kapcsolva vagy szentmise után, de sokkal jobb a délutáni litánia keretében, megtartják a felvételt, amelynek szertartását e könyvben megtaláljuk. Ezzel az aktussal a gárda megalakult.

A fölvett gárdisták neveit *ott helyben bevezeti a Jézus Szíve Szövetség törzskönyvébe* és semmi más helyre, más központba nem küldi.

Ez a *bejegyzés* a búcsúk elnyerése végett *föltétlenül szükséges.* Azért, ha valahol bármilyen okból nem lehetne a helyi központot, helyi igazgatóval a fentjelzett módon megállapítani, a Szívgárdába föl-

vett gyermekek neveit küldjük be a Szívgárda központba, hogy ott őket bejegyezzük.

A helyi Központ megalapítása és a törzskönyvezés ott helyben azért is szükséges, hogy a Szívgárda tagjait nyilvántartani lehessen, — s változások esetén az utód tudja, kik vannak a Szívgárdába fölvéve.

2. *A vezetők működése.*

A működésben különbséget teszünk a gárdista gyermekek, a gárdacsapat és a gárdavezető működése között. E három ugyan összefolyik a praxisban, elméletileg mégis külön tárgyaljuk a könnyebb áttekinthetőség végett. Kezdjük a vezetők működésén.

a) A gárdavezető működhetik pasztorált területen (zárda, nevelőintézet), ahol ismét a következő esetek lehetnek: 1. Nincs más egylet. Akkor úgy alakítja meg a maga Szívgárdáját és úgy vezeti, hogy a kötelesnél többre nevelje a gyermeket. 2. Van más egylet, de csak a kiválóbbak részére és így nem mindegyik tagja annak. Ez esetben a tömeg részére alakítsa meg a Szívgárdát és azok kerülnek be, akik nincsenek más egyletben. De nehogy versengés történjék a többi egylettel, tanácsos úgy megegyezni a többi vezetővel, hogy a többi egyesületek testületileg csatlakoznak a Gárdához és tulajdonképpen úgy szerepelnek, mint a gárdának díszcsapatai. Ez a gárdának is előnyös, mert így a többi gyermeket is megnyeri Jézus szentséges Szívének, de előnyösebb más egyesületekre is, mert a gárdistákban így nem fog riválisokat találni, hanem ellenkezőleg a gárdista ambicionálni fogja, hogy feljuthasson a magasabbrendű gyermek-

szövetségi, kongregációi stb. egyesületbe. Itt azonban két megjegyzést teszünk. Először is azt, hogy ha az amúgy is jól pasztorált területen, ahol majd minden gyermek valamely hitbuzgalmi egyesületben úgyis bent van, ügyeljen, hogy a gárdaalakítással széthúzást ne okozzon, hanem inkább a gárdával a másik egyesületet segítse. 2. Pedig: ha a jól pasztorált terület mellett van elhanyagoltabb működési tér (pl. zárda mellett állami iskola), akkor inkább fordítsa idejét és erejét Jézus Szívének apostola arra, hogy az elhanyagolt terület lelkeit mentse meg a Szívgárdának s inkább ne sürgesse a gárdát a lelkileg amúgy is jól megdolgozott területen.

b) A gárdavezető működhetik olyan területen, ahol a lelkipásztorkodás nehézségekkel küzködik. Itt a gárdával igyekezzék hitéletet teremteni a gyermekek közt, összejöveteleken a hittanórákat kiegészíteni, fektessen nagy súlyt a gyermekek apostoli munkájára. Ezeken a területeken már kiváló jó eszköz a gárda. A vezető a gyermektömeget a Szívgárdába szervezi és annak keretén belül alakíthat szakosztályokat, díszcsapatokat, amelyekből azután a gárda keretén belül kialakulhatnak más, már többet követelő egyesületek is.

c) A teljesen elhanyagolt területen lehet legtöbbet a gárda, itt irányeszmék legyenek: keveset követelni, csak a vallási kötelességeket sürgetni, a hadsereg és harc gondolatával a gyermekben a katholikus öntudatot fejleszteni, minél jobban bevonni a szülőket.

d) Végül a vezető működési körébe tartozik mindaz, amit a többi gárdacsapattal, az ország

többi gárdavezetőivel s a Központtal való érintkezés fenntartására tesz s ezáltal az országos gárdaeszmének fejlődését saját tapasztalatainak közlésével és a közös érdekek megbeszélésével előbbre viszi.

2. *A gárdisták működése.*

Mindazt, amit a szívgárdista Jézus Szíve tiszteletének gyakorlására és terjesztésére tehet, irányítás céljából a következő pontokban részletezzük. Előrebocsátjuk, hogy ezek közül *egyik sem kötelező föltétlenül.*

A) Különféle imádságok, ájtatosságok Jézus Szívéhez, Jézus Szíve litánia, szentséglátogatás, délutáni áldáson, litánián részvétel, házioltár készítése Jézus Szíve képével stb.

B) Engesztelő szentmise hallgatása misehallgatásra nem kötelezett napokon is.

C) Minél gyakoribb szentáldozás és szent áldozások felajánlása a Szent Szív engesztelésére. Lelki áldozás naponként.

D) Mindenféle ima, jócselekedet és erénygyakorlat, főleg az *otthoni erények* gyakorlása. Mindezek felajánlása Jézus Szívének. A Szívgárda szellemében, t. i. egyesülve Jézus szentséges Szívével.

E) Imádási óra. Vagyis kiki egy napi órát választ, vállal, melyet az óra elején, különösképpen Jézus Szívének imádására ajánl fel. Azalatt rendes napi elfoglaltságát folytatja, csak időnként röpimával emlékezteti önmagát, hogy ez az óra Jézus Szívének van szentelve. Ezt a kisebb szívgárdista is megteheti.

F) A tizperces Szentségimádás vállalása napon-

ként vagy negyedórás hetenként. Aki nem mehet templomba, otthon a Szent Szív képe előtt imádja lelkében az Oltáriszentségben dobogó szentséges Szívet.

G) Erénygyakorlatos cédulákat is oszthatnak (a központból megrendelhető), melyen a szívgárdista vonásokkal jelöli, hogy a megnevezett gyakorlatot hányszor végezte. Ha kész, beküldi és újat kér. Hasonló célt szolgál a tanévek elején kiadott „Szívgárdista napló". Ezeket is csak megemlítjük, de nem sürgetjük, második alapelvünkre hivatkozva. Csak azok végezzék, akiknek szívecskéjét ráösztönzi az Úr, maguk kérik és örömet találnak benne.

H) Apostolkodás a családban. Szülők, testvérek rábeszélése közös imára, szentmisére, szentségek vételére. A gyermek kieszközölni igyekszik *a családfelajánlást Jézus Szívének* a következő fejezetben adott mód szerint. Ráveszi a szülőket, hogy érintkezésbe lépjenek a Szívgárda vezetőjével, elhívja őket a nekik tartott konferenciákra, családi triduumra. Egyszóval az otthoni apostolkodás sokféle módja.

I) Apostolkodás kifelé. A kis apostol új szívgárdistákat toboroz, elolvassa „A Szív"-et pajtásainak. Elmondja másoknak, amit tud a Szent Szívről. Elviszi „A Szív"-et ismerőseinek s terjeszti, árulja. Gyónni, áldozni magával hív másokat, főleg első pénteken vagy vasárnapon. Apostolkodásainak eredményéről beszámolhat a vezetőségnek, ha akar.

J) Apostolkodás imával. Az Egyház nagy céljaira A Szívben közölt havi szándékokra, a Gárdák különleges céljaira buzgón imádkoznak a gyermekek.

A vallási kötelességek teljesítésén kívül megadott működési módok csak megengedettek, ajánlottak; gyakorlásuk teljesítése a szívgárdisták akaratára van bízva, hogy azt gyakorolják „az Istentől kapott kegyelem mértéke szerint".

3. *A csapatok működése.*

A csapatba osztott szívgárdisták szűkebb értelemben vett működése a szorosan vett szívgárdista kötelességek és azonkívül a szívgárdista csapatszabályok teljesítésében áll.

Csapatszabályok a következők:

A) Engedelmesség a csapatvezetőnek és a vezető által megjelölt dolgokban alárendeltség a magasabb rangfokozatúaknak.

B) A saját csapatja részére hozott külön határozatokat köteles elfogadni. A csapat közös jelvényét viseli.

C) Békesség, szeretet a csapattársakkal szemben, fegyelmezettség.

D) A csapatvezető által meghatározott összejöveteleken, közös szentmisén, szentáldozáson, felvonulásokon kötelesek résztvenni. Elmaradásukat a szülőkkel igazoltatni kell.

A közös szentáldozásokat és ájtatossági gyakorlatokat a csapatvezető határozza meg. A lehetőségeknek megfelelően törekedjék a minél gyakoribb szentáldozásra. De legalább is az első péntek, vagy ahol ez lehetetlen, első vasárnap megszentelésére közös szent áldozással az Úr Jézus Szívének tiszteletére; bár nem szigorúan kötelező. Az első pénteket valamiképpen ülje meg a szívgárdista csapat (vagy

szentmisehallgatás, vagy ájtatosság tartása, vagy aznapon összejövetel).

Az összejövetelek módja és száma teljesen a vezetőtől függ, de szükséges, hogy legalább havonként egyszer közösen foglalkozzék a gárdista csapattal.

Tájékoztatásul felemlítjük legegyszerűbb módjait az összejöveteleknek.

1. A tulajdonképpeni összejövetelek (lehet gyűlésnek is nevezni) lefolyása: rövid oktatás, a szívgárdisták beszámolói, megbeszélések. Rövid ájtatosság Jézus Szívéhez. Ének. Gyakorlatok (felvonulás, csoportbeosztás stb.). Játék.

2. Játékdélutánok és csapatgyakorlatok. Csak az elnevezés más, lefolyása ugyanaz. A csapat gyakorlatozásra és játékra gyűl össze. E köré fűzzük az oktatást, beszámolást, éneket, imát.

3. Közös szentmise. Pl. hetenként vagy kéthetenként van egy szívgárdista mise. Azon jönnek össze a gyermekek. És azután vagy azelőtt intézik el az elintézni valókat.

4. Közös délutáni ájtatosság. Éppúgy, mint az előző pontban.

5. Énekórák. A 2. ponthoz hasonlóan e köré csoportosítjuk a gárdistákkal való foglalkozást.

6. Ünnepélyek. Lehet a Szívgárdát önképzőkörszerűen kezelni, főleg a nagyobbaknál. Minden összejövetel egy-egy kis ünnepély, melynek keretében szavalnak, énekelnek, előadnak apró jeleneteket, felolvassák pályázatra kitűzött kis dolgozataikat. Ehhez fűzzük az ájtatosságot, oktatást, beszámolást.

7. Munkaórák. Valamilyen közös munkát hozunk be. (Pl. leányoknál kézimunka, fiúknál szlöjdszerű dolgok.) Lehetőleg valamilyen szeretet-célra, tehát vagy szüleik megörvendeztetésére, vagy szegények részére.

8. Kirándulások, nagyobb ünnepélyek, felvonulások.

Ezek az összejövetelek legegyszerűbb módjai. Ezeken kívül lehet:

1. Összejövetel helyett a csoportokkal és rangosokkal állandóan külön-külön foglalkozni és csak időnként egy-egy nagygyűlést tartani. Ez csak látszólag könnyebb mód, valósággal többet ér, de sokkal jobban le is foglalja a vezetőt.

2. Egyes különleges foglalkoztatási módok is lehetségesek. Pl. rendszeres katonai gyakorlatok fiúknál. Háztartási gyakorlatok leányoknál. Kerti munkák. Közös „apostoli órák", amelyeken apostolkodással kapcsolt szeretetgyakorlatokra kapnak megbízásokat s azok elvégzéséről beszámolnak. A szívgárdisták egy főműködését képezze a praktikus, reális foglalkoztatás, mely részint ránevel a praktikus (pl. szlöjd, raffia, famunkák, szövés stb.) pályákra, részint anyagi haszonnal is jár. Ezen rendkívülibb módok nagyon megfelelőek a gyermekléleknek, bár sok helyen nem gyakorolhatók.

3. A vezető egyéni feltalálása szerint más és más módot választhat az összejövetelek alakjára. Itt teljesen szabad keze van és az összejövetelek formájára nézve szabályhoz nem kötjük.

A szívgárdista-csapat tágabb értelemben vett működéséhez tartoznak először is mindazok, amelyeket

már a csapatonkívüliek tágabb értelemben vett működésénél elmondottunk. Ezekhez járulnak még a következő *nem kötelező*, a vezető és gyermekek tetszésére bízott közösen végezhető gyakorlatok.

1. Különféle közös ájtatosságok, gyakrabbi közös szent áldozás, évenkénti „Hadgyakorlatok"-nak nevezett gárdista gyermek-lelkigyakorlat (melyre a Központ kidolgozott anyaggal szolgál). A vallásos gyakorlatokban buzgóbbakból lehet a Szívgárda kebelében díszszakaszokat, „testőrséget" szervezni. Egy csoportja képezheti annak eucharisztikus „testőr"-szakaszát. De nagyon vigyázzunk arra, hogy ebbe beleerőltetni a gyermeket *nem szabad*, szintúgy tilos ezen szakaszok tagjainak előnyöket nyújtani, nehogy az vezesse őket az isteni kegyelem sugallata helyett.

2. A Szívgárda távolabbi működési köréhez tartozik a családok megnyerése Jézus Szívének.

A helyi vezető a következő eszközökkel érintkezhetik a családokkal:

A) Havonként állandóan kitölteti a szülőkkel a „családi lapok" megjegyzés rovatát, melyben a szülő gyermeke otthoni viselkedéséről tesz jelentést. Ily lapokat is a központ küld.

B) Meghívja a szülőket, hogy időnként hozzá eljőjjenek gyermekeik otthoni viselkedéséről számot adni, annak megfelelő jutalmat, vagy fenyítéket kérni a gárdától, érdeklődni a gárdisták működése iránt.

C) Ha ebben rendszert óhajt, e célra fogadó órákat tart, mikor is a gárdista szülők rendelkezésére áll.

D) Megengedi a szülőknek, hogy az ünnepélye-

sebb gárdista-összejövetelekre ellátogathassanak; ünnepélyeikre meghívja őket.

E) Nagyobb kitüntetésosztás előtt a szülőtől pár sort kér, hogy otthoni viseletével is megérdemli-e a gyermek.

F) Időnként szülői értekezletet tart csak a szívgárdista szülők részére.

G) Családi triduumot rendez. Vagy maga, vagy pedig a központtól kér kiküldöttet annak megtartására.

Mindezek a gárdavezetőt *nem kötelezik*, csak ajánlatosak. Csupán az kötelező, hogy a szülőkkel valami módon összeköttetést tartson fenn és a gyermekek viselkedéséről a szülőktől is véleményt kérjen.

3. A Szívgárda távolabbi működésének körébe tartozik végül minden, amit a gárdista-csapat megtehet; hogy a helybeli felnőtteket, családokat, sőt magát a helységet Jézus Szívének megnyerje. Erről szól a következő egész fejezet.

4. *Tanácsok a gárda működéséhez.*

a) A gárdistákkal való bánásmód úgy az összejöveteleken, mint azon kívül ne iskolás, hanem feltétlenül szeretetteljes és családias legyen. A szülőket is szívesen fogadjuk az ünnepélyesebb összejöveteleken, ha nincs is meghívottak részére tartott ünnepély. A Szívgárda legyen egy nagy család, amelybe, mint tagokat belevonja a gárdisták családjait.

b) A rangosztás is különös tapintatot igényel. Tanácsos a rangokat nem állandósítani, hanem bi-

zonyos időre kiadni és időközönként új rangosztást tartani. A rangokat (nehogy versengést és szülők féltékenykedését idézze elő) kössük vagy olyan érdemekhez, amelyek az egész tömeg előtt kiválóak (pl. mindennapi ministráns, első a hittanban, apostolkodásával nagy eredményt ér el stb.), vagy ami olyan kötelezettséggel jár, amelyet nem is képes mindegyik vállalni (pl. a csoporttagok végiglátogatása, több „Szív" ujság elhelyezése, korai ministrálás stb.) vagy korhoz (pl. magasabb osztályosok, rangosok a kicsinyeknél). A három eset közül legjobban beválik az első. A második esetnél arra vigyázzunk, hogy azért ne legyenek a rangosztásból kizárva olyanok, akik nem tehetnek róla, hogy valamely kötelezettséget nem vállalnak. (A nagyon jó, de tehetségtelen gyermek kaphasson csillagot, ha nem is egyes tanuló, vagy a messze lakó és igen szegény gyermek kiváló jó viselet mellett kaphasson rangot, ha nem is tudja az ujságot megvenni és árusítani), egyszóval főelv legyen a rangosztásnál, hogy úgy a gyermektömeg, mint a szülők előtt különösebb érdemmel igazolható legyen, hogy miért kap a gyermek rangot. Kevés rangjelzést osszunk s azt nagyon ki kelljen érdemelni.

c) A rangosok ne nézzék le a rangtalanokat. Tisztségük inkább abban álljon, hogy a vezetőknek segítsenek, nem pedig a többiek felett uraskodjanak.

d) Bár a Szívgárdában nincs előírva a gyakori szent áldozás, de azért ne feledjük, hogy *a Jézus Szíve tisztelet és Oltáriszentség el nem választható* s ha maga a gárda nem is követeli meg a gyakori áldozást, mindenesetre *rávezet és ránevel arra.*

e) A gyakorlatiasság elvét vezessük be a gárdis-

ták vallásos életébe. Kötelességteljesítés, munka, segédkezés a szülőknek, szeretetgyakorlatok. Egyszóval azokat az erényeket sürgessük, amelynek gyümölcseit a napi életben élvezheti a gárdista környezete. Ebből következik az is, hogy az osztálykülönbség választófalát ne engedjük felemelkedni a gyermekek között. Pl., ahol külön osztályok vannak az „externisták"-nak (ahová a fizetős úri gyermekek járnak) és külön a népiskolásoknak, ott a gárdacsapatban vegyesen lesznek felvéve az összes osztályokból.

f) Különös súlyt helyezünk arra, *hogy fiúgyermekeket igyekezzünk különösképpen megnyerni a gárdának.* Leányokat is, de a fiúk megszervezésére nagyobb gondot fordítsunk. Nem kell megokolni, hisz mindnyájan tudjuk, hogy a leány amúgy is hajlékonyabb a vallásosságra és a leányiskolák nagyrésze úgyis apácák kezében van. A fiúk lelkileg elhanyagoltabban nőnek fel s így nem csoda, ha kevés a vallásos férfi. Ha vallásos férfigenerációt akarunk, a vallásos nevelést a fiúgyermekeken kell elkezdeni s a kisfiúk lelkivilágának éppen nagyon is megfelel a gárda.

g) A Szívgárda legjobban megfelel az elemistáknak, de középiskolákban is meg lehet alakítani, főleg alsóbb osztályokban. Vigyázzunk, hogy a gárda más egyesületekkel összeütközésbe ne kerüljön. A gárda maradjon tömegmozgalom. S a jobbak részére vagy a saját kebelében, mint díszcsapatot létesítsen más egyesületet (gyermekszövetség, őrangyaltársulat, kiskongregáció), vagy ezeknek előkészítéséhez szolgáljon úgy, hogy az elemisták és alsó középiskolások gárdisták, a magasabb osztályokban átléphetnek pl. kongregációba s akik oda nem elég ki-

válók, azok megmaradnak csapatonkívüli gárdistáknak, vagy a nagyok Jézus Szíve Szövetségébe léphetnek. Ismét úgyis lehet, hogy más gyermekegyesület testületileg lép be a Szívgárdába és az egyesülethez nem tartozó Szívgárdistákkal karöltve működik anélkül, hogy annak gyűléseire eljárni köteles volna.

h) Fontos kérdés a gárda életében, hogy mi legyen a gárdából kinőtt gyermekekkel. Legnagyobb kár volna a Szent Szív tiszteletben felnevelt gyermeket éppen a legveszedelmesebb korban magára hagyni. A gárdisták egyrésze ugyan átléphet a nagyobbaknak való vallásos egyesületekbe *(pl. kongregációba,* ahol a gárdából átlépettek Jézus Szíve szakosztályt képezzenek). Ilyen egyesületek még az Oltáregylet, Jézus Szíve Társulat, Rózsafüzér-társulat, a Harmadrendek, a Szent Vince Egylet, Credo, Férfiliga, Katholikus Legényegylet, Kath. Ifjúsági Egyesület, Katholikus csarkészcsapatok, Kath. leánykörök—leányklubok stb.

De, ha az illető községben szervezett hitbuzgalmi egyesület nincsen, vagy a Szívgárdából kikerülő nagy tömeg nem alkalmas a már többet kívánó hitbuzgalmi egyesületekbe, akkor az iskolából kimaradt Gárdistákból, azok szüleiből, a világi vezetőkből és más alkalmas hívekből fejlődjék ki, ha még nem volna meg, a felnőttek szervezett egyesülete: a Jézus Szíve Szövetség, mely lényegében hasonlít a Szívgárdához és a gyakorlati, az életben megnyilatkozó Jézus Szíve tiszteletnek egyik legnagyobb előmozdítója. Hiv. lap a Jézus Szíve Hírnöke. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., Horánszky-u. 20. A Jézus Szíve Szövetségben a gárdisták ugyanazt folytatják, amit a Szívgárdában gyakoroltak.

5. *Foglalkoztatás.*

A gárdisták foglakoztatása; mint már többször jeleztük, kizárólag a vezetőtől függ, arra semmiféle előírás nincs. A következőkben legfeljebb csak tanáccsal szolgálunk, amelyet ki-ki tetszése szerint elfogad, változtat vagy elvet.

a) Szívgárdisták litániája, első pénteken, első vasárnap, a gyermekek énekelnek.

b) Énekórák, könyvtárórák, ünnepélyek, kirándulások.

c) Munkaórák, kézimunka, szlöjd, hazulról elhozott ruhaneműek javítása, foltozása.

d) Játék, tombola, szórakozás, mesedélután; foglalkoztatási anyagról az utolsó fejezetben szólunk.

e) Katonai gyakorlatok, amelyekre tornatanítót, katonát vagy idősebb cserkésztisztet alkalmazhat a gárdavezető.

f) Apostoli órák. A gyermekek beszámolnak apostolkodási cselekedeteikről, onnan indulnak el megbizatásukkal (beteglátogatás, alamizsnavivés, egy rég nem gyónó, iskolából kimaradt gyermek meglátogatása stb.) és az eredményről ismét a következő apostoli órán számolnak be.

g) Közös szentségimádások, „engesztelő ministránsok" szervezése (akik kiváló szépen végzik a ministrációt).

h) Egyes helyeken a gárda földecskét bérelt, ahol a gárdisták felváltva dolgoznak s a haszonban részesednek, máshol kereskednek, sajtótermékekkel, kegytárgyakkal, épp így lehet tanfolyamokat nyitni, foglalkoztató műhelyeket beállítani, főként a gárdából kimaradt s ifjúsági csoportok részére.

i) Gyűlést háromfélét lehet tartani: a rendes heti, kétheti (tapasztaltuk, hogy hetenként túlsok, mert a gyermek megúnja), vagy havi gyűlés, melynek programmpontjai lehetnek: ima, ének, beszámolás a heti parancs megtartásáról, apostolkodásról. Oktatás. A Szív ujság meséjének kikérdezése, szentképdíjra versenyfelelés, hittanból, játék. Párszor ünnepélyesebb gyűlés, melyet szavalatok, párbeszédek tarkítanak s melyekre a szülőket is meghívjuk. Évenként egy díszgyűlés gyermek lelkigyakorlattal és esetleg nagyobb ünnepséggel kapcsolatban (a gyűléseknek ilyen rendszerű tartása sem kötelező, csupán tájékoztatásul szolgál).

j) A gárdisták foglalkoztatására irányítást, minden hétre mese-témákat, játékokat, ünnepélyekre s szülői konferenciához bőséges anyagot a „Gárdavezető" lap ad, mely évenként négyszer jelenik meg és amellett, hogy teljes anyagot nyújt az egész évre, ismerteti a Központ ügyeit, tárgyalja a gárdával és gárdavezetéssel kapcsolatos kérdéseket. Előfizetési díja évi 10 pengő. Megrendelése nem kötelező. Megrendelhető a Gárda központban, VIII., Horánszky-u. 20.)

6. *A gárda viszonya más testületekhez.*

a) A Szívgárda természetesen teljesen beleilleszkedik a plébánia, egyházközség, szerzetház működési kereteibe s minden munkálkodását, főleg nyilvános szerepléseit az előljáró pappal megbeszélve végzi.

b) A felnőttek vallásos egyesületeinek védőszárnya alá helyezkedik és semmiképp se konkurrál velük. Pl. ha a gárda kezdeményezte is a Jézus Szíve

körmenetet, de később annak rendezését a felnőttek szövetsége vagy kongregációja akarja átvenni, akkor átengedi, mert apostoli munkájának célját elérte.

c) Nagy tapintatott igényel az iskolával való kapcsolat. Katholikus iskoláknál a szervezésben nincs nehézség, ott csak arra ügyeljünk, hogy az osztálytanítókat ünnepélyekre meghívni, érdeklődésüket felhívni, véleményüket kikérni el ne mulasszuk, hogy ha már nem is lesznek segítőtársak, legalább jóakarói legyenek a gárdának. Állami és községi iskoláknál, ha a tantestület jóindulatú, ugyanezt a módszert követjük, a gárdamegalakulást az igazgatónak bejelentjük s ha lehet, az iskolával kapcsolatban szervezzük, jól vigyázva arra, hogy a gárdaélet iskolai kötelességek teljesítésébe ne ütközzék. A vallásos mozgalmak iránt ellenséges indulatú igazgatósággal szemben a gárdaszervezés a hittantanításba kapcsolódhatik bele és a templomi ájtatossággal kapcsolatban működhetik, amit az igazgatónak megtiltani joga nincs. Kiválóképpen kell vigyázni arra, hogy az iskola fegyelmi szabályaiba ütköző dolgot a gárdistákkal ne végeztessünk (pl. egyes középiskolákban fegyelmi szabályzat tiltja a nyilvános szereplést).

✠

V. FEJEZET.

Szívgárda és Jézus Szíve tisztelet.

A „Bevezető"-ben feltüntetett fejlemények arra vezettek, hogy a Szívgárda lett nem egy helyen a Jézus Szíve tiszteletnek a központja.

E fejezetben arról akarunk tárgyalni, hogyan illeszkedik bele a Szívgárda a felnőttek Jézus Szíve tiszteletébe, sőt hogyan lehet annak centruma, irányítója.

1. A Szívgárda azon sajátosságával, hogy a szülőkkel összeköttetést tart fenn, máris beilleszkedik a családok Jézus Szíve tiszteletébe. És pedig háromféleképpen:

A) Ahol van felnőtteknek Jézus Szíve szervezete, ott a szervezet tagjainak gyermekeiből kerül ki a Szívgárda egy része. A nagyok Jézus Szíve-szervezete segíthet a Szívgárda vezetésében. Így létesül a kapcsolat a nagyok és kicsinyek Jézus Szíve-szervezetei között.

B) Ahol Jézus Szívének felajánlott családok vannak szervezet nélkül, ott a családok gyermekei mint szívgárdisták fenntartják e családok kapcsolatát a központtal.

Az Országos Jézus Szíve Szövetség programmjában van úgyis, hogy a felajánlott családokat számontartja, velük némi kontaktusban marad. E célból az egyes helyeken titkárságokat szervez. Ezeknek feladata a felajánlási imák terjesztése, kiosztása, a felajánlott családok bejelentési cédulájának összeszedése, a családok számontartása és velük bizonyos összeköttetés megtartása, hogy őket a Jézus Szíve tiszteletben megtartani, tovább vinni, egyesíteni lehessen.

Mivel a Szívgárda vezetője amúgy is összeköttetésben áll a családokkal és a gyermekek révén érintkezik velük, szinte magamagától lesz a helyi felajánlott családok titkára. Ez nem jelent munkatöbbletet, mert amúgy is összeköttetésben állt a

szülőkkel. A felajánlási imák kiadása, jelentések beszedése belevág a Szívgárda apostolkodásának körébe; a beszedett jelentkezéseket beküldi a központba és a statisztikázást már az végzi.

C) A szülői konferenciákkal, továbbá a gárdista összejövetelekkel, ünnepélyekkel, melyekre a szülőket is meghívják, a Szívgárda a családokat is kioktatja a Szent Szív gyakorlati tiszteletére. Azokat is, akik nem is tartoznak a felajánlott családok közé, talán nem is ismerték a Szent Szív tiszteletét.

2. A gyermek példája vonz. Ha közös ájtatosságokat (pl. közös szent áldozást, Jézus Szíve litániát az első pénteken) hoznak be a Szívgárda részére, ezekre a felnőttek is eljárhatnak. Lassan megszokják és már nemcsak a gárdának, hanem az egész helységnek kedves ájtatossága lesz, mint már több helyen megtörtént a gárda működése óta.

3. Ha a szülők gyermekeikről értekezni, jelenteni jönnek, a gárdavezető érdeklődhetik a család belső élete után. Megtudja vallásos állapotát, befolyást gyakorolhat, tanácsot adhat, ráveheti lassan-lassan esetleg rendezetlen vallási ügyeinek (pl. csak polgári házasság) rendbehozására. Különösen jó alkalom a papnak, aki a vallástól, a templomtól elhidegült hivőjének családjába is bejuthat azzal, hogy kis gárdistája után jött érdeklődni. A gyermek révén megtudhatjuk a családok lelki veszélyeit is (pl. vegyesházasságra készül a nagyleány, vagy súlyos beteg van, aki még nem gyónt meg) és ugyancsak a gyermek révén befékőzhetünk az illető családba, hogy megpróbáljuk a lélekmentést.

4. A Szívgárda-csapatok állandóan hangoztatják

Jézus Szívét, tüntetnek mellette. Felvonulásokkal, ünnepélyeikkel a Szent Szívre irányítják a közfigyelmet. Jézus Szíve körmenetet rendeznek. Előre betanított kis csapatokat el-elküldünk egyes családfelajánlásokra, hogy ott énekeljenek, verseljenek, emeljék a kis család ünnepének fényét. Ezzel felhívjuk a nép figyelmét, érdeklődését a családfelajánlásokra. Egyszóval a gyermekszívek ellenállhatatlan, varázsos erejükkel beleviszik a Jézus Szíve eszmét lakóhelyüknek életébe.

5. Hadgyakorlataikat családi triduumokkal kapcsolják, (melyről az utolsó fejezetben lesz bővebben szó) és ezáltal szüleiket is lelkigyakorlatra és az azokkal kapcsolatos lelki ügyek rendezésére vezetik. Mert a családi triduum nem más, mint a gyermekek hadgyakorlataival egy helyen, egy időben, de azoktól elkülönítve a szülőknek tartott lelkigyakorlatok. Előnye, hogy a szülőket elhozza a gyermek, annak kedvéért jönnek. Nem kell az anyáknak aggódniok, hogy mi van otthon a gyermekükkel, mert hisz ugyanazon időben az is ott van felügyelet alatt. Az ünnepélyes keret, a végén tartott ünnepség hirdetése is hivogatólag hat, főleg a szülőkre, mert az ünnepélyen a triduumon résztvett családok gyermekeit szerepeltetjük. Végül pedig a családnak kedves gondolat az, hogy a lelkigyakorlatra együtt mehetnek, együtt maradnak: együtt részesülnek a lelki megújhodás kegyelmeiben: apa, anya és gyermekek.

6. Előkészíti a talajt a község felajánlásához, mint azt az utolsó fejezetben ismertetjük.

7. A Szívgárda előkészítője a még értelmüket használni nem tudó kisdedeknek felajánlása a Sz. Szívnek.

Sokszor olvassuk szentéletű emberek életében, hogy gyermekeiket születésük után Istennek vagy a Szűzanyának ajánlották fel. Így ajánlhatjuk fel a kisdedeket keresztelés után vagy később Jézus Szívének is. A szülők aznap a Szentségekhez járulnak és szentáldozásuk után, karjaikban a kisdeddel, az oltár elé térdelnek, hol (saját szavaikkal, vagy meglevő kis formulával) felajánlják gyermeküket Jézus legszentebb Szívének. (Imát lásd az utolsó fejezetben).

Ezzel kötelezettséget vállalnak arra, hogy gyermeküket, midőn eszét használni tudja, lassan mindjobban és jobban Jézus Szívének tiszteletére és gyakorlására vezetik.

A felajánlott gyermek emlékképet és érmecskét kap, mely egész életén át figyelmezteti, hogy Jézus Szívének felajánlott gyermek.

E felajánlás nem jelent mást, mint amit az előbb jeleztünk. Tehát *nem jelenti azt*, hogy talán papnak, apácának ajánlják fel őket szüleik, *sem azt*, hogy fogadalmat tesz gyermekére nézve. A kisdedek felajánlása egybekapcsolható a sok helyen szokásos „avatás"-sal. Tirolban némely helyen ott van a templomban a „Jézuska bölcsője". Egy anya sem mulasztja el avatásnál, hogy gyermekét ide bele ne fektesse. Így fekteti a szülő lelkileg Jézus oldalsebébe kisdedét, midőn őt a Szent Szívnek felajánlja.

E felajánlás előnyei: A) A Szent Szívnek bizonyára kedves áldozat. Ha Isten örömmel látta az Ószövetségben a termés zsengéinek bemutatását, hogyne örülne az Újszövetség szerető szívű Jézusa ezen legdrágább „zsengék" odaszentelésének. *B)* Beajánljuk már a kisdedet Jézus Szívének különös

kegyelmeibe is lehívjuk rá a nagy igéretek áldásait. *C)* Biztosítjuk részére, hogy szülei megismertetik, majd vele Jézus szerető Szívét. *D)* A kisded öntudatlanul apostolkodik azáltal, hogy szülei a felajánlással kapcsolatban a Szentségek vételére kötelesek; sok szülőt ez fog az oltárhoz vezetni. Maga talán halasztaná, de gyermekét nem akarja elvonni a felajánlott kisdedek közül, hát az ő kedvéért maga is elmegy az élő Jézus Szívéhez az Oltáriszentségben.

8. A Szívgárda legvégül előharcosa az egész ország, sőt az egész világ Jézus Szíve tiszteletének. Magyarországot I. Ferenc József felajánlotta Jézus Szívének. De ez még nem volt elég. Magyarország alkotmányos ország, határozatához a király és az országgyűlés hozzájárulása szükséges. Előttunk lebeg tehát az eszme, hazánkat felajánlani Jézus Szívének a parlamenttel együtt és azt törvénycikkekbe foglalni, mint azt Tirol és Equador is tette.

A nagy cél, hogy Magyarország Jézus Szíve országa legyen nemcsak névleg, nemcsak a felajánlás által, hanem a Jézus Szíve tiszteletnek országos elterjedése, nyilvános gyakorlása által is. Továbbá, hogy a Jézus Szíve-tiszteletnek igazi, helyes irányát nevelje a népbe. Vagyis egyrészt az olyan ájtatoskodó nép helyett, aki szeretetben, kötelességteljesítésben, gyakorlati erényekben nem teszi azt, amit mutat, s csak botránykövе a vallásosságnak a vallástalanok előtt: új, Jézus Szíve szerinti, gyakorlati vallásos nemzedéket állítson. Másrészt a hitéletet nem élő, jelszavas katholicizmus helyére Jézus Szívében hit- és lelkiéletet élő nemzedéket neveljen, melyet az Isten szeretete tü-

zel és az Oltáriszentség táplál. E nagy célt van hivatva elérni a Szív-gárdából felserdült nemzedék.

Hogy pedig a magasztos Jézus Szíve eszme ne laposodjék el a kivitelben, szükséges gondoskodni egy élő forrásról, mely mindig friss, mindig új és új gerenációkat nevel fel Jézus Szívének.

Amit a nemzet gyermekei hivatva vannak kiküzdeni saját hazájuknak, ugyanazt átveheti más országok gyermekserege is apostoli küzdelmek céljául. Így lesz minden országos mozgalomnak, tehát a Szívgárdának is világmissziója. Beledobni a világba az eszmét: gyermekszívekkel kiküzdeni a Szent Szív országának eljövetelét az egész világra.

Ez képezi tehát a Szívgárda missziójá a nagyok, a helység, az ország, a világ Jézus Szíve tiszteletének terjesztésére, állandósítására.

Mindaz, amit e fejezetben leírtunk, távolról sem kötelezi a Szivgárda-csapatok vezetőit. Ismertettük csupán, hogy mindegyik azt és annyit valósítson meg belőle, amit és amennyit körülményei, ideje, ereje, tehetségei s a maga jószánta szerint megtenni akar „az Istentől kapott kegyelmek mértéke szerint".

✠

VI. FEJEZET.

Tudnivalók.

1. Egyházi jóváhagyások.

a) A szívgárda nemcsak csonkahazánkban, hanem megszállott területen is működik. A gárdát, mint új gyermekszervezetet csonkahazánk püspökei jóváhagyták, sőt elismerő és ajánló sorokkal tüntették ki.

Az egyházi jóváhagyások számai:

Dr. Csernoch János biboros hercegprimás 1921/3357. sz. alatt és 1921/4140. sz. alatt, Szmrecsányi Lajos egri érsek 1922/1003. sz. alatt, Várady L. Árpád kalocsai érsek 1921/4003. sz. alatt, gróf Zichy Gyula pécsi püspök 1921/4207. sz. alatt, Hanauer István váci püspök 1921/5882. sz. alatt, dr. Glattfelder csanádi püspök 1921/3871. sz. alatt, dr. Rott Nándor veszprémi püspök 1921/5200. sz. alatt, Brém Lőrinc váradi pöspöki helynök 1921/987. sz. alatt, Fetser Antal győri püspök 1921/4455. sz. alatt, dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök 1922/75. sz. alatt, szombathelyi egyházmegye 1924/503. sz. alatt.

b) A Szívgárdák egyházjogi alapja a Jézus Szíve Szövetség, a pápák (IX. Pius, XIII. Leo, XI. Pius, XV.) által jóváhagyott és sokszorosan ajánlott világszervezet. Alapszabályait 1896. július hó 17-én erősítette meg a Püspökök és Szerzetesek Szent Kongregációja.

Miniszteri jóváhagyás:

A Gárda ellen az iskolai igazgatók sem emelhetnek kifogást, mert működését a minisztérium is jóváhagyta a következő szövegű leirattal: Magyar királyi vallás- és közoktatásügyi minisztérium 77.341—925. VI. ü. o. sz. Tudomás és további eljárás végett értesítem a kir. tanfelügyelő urat, hogy a Szívgárdák, mint egyházmegyeileg jóváhagyott hitbuzgalmi társulatok nem esnek azon egyesületek körébe, amelyekbe való belépéstől a növendékek eltiltattak. Miután a Szívgárdák a gyermekifjúság lelki vezetésének és nevelésének kiválóan alkalmas segédeszközei, amelyek az ifjuság valláserkölcsi

és hazafias nevelését vannak hivatva szolgálni, hívja fel kir. tanfelügyelő úr a tankerületébe tartozó állami polgári és elemi iskolai római katholikus vallású tanerőket, hogy a Szívgárdát működésükben tőlük telhetően támogassák. Budapest, 1925. évi november hó 26-án. A miniszter rendeletéből: Szűcs István s. k. miniszteri tanácsos. Valamennyi kir. tanfelügyelőnek és kir. tanfelügyelői kirendeltség vezetőjének. A fenti másolat hiteléül: Esztergom, 1925. december hó 1-én. Meszlényi s. k. érseki levéltáros.

2. Imák.

I. *A Szivgárdisták napi fölajánló imája.*

Úr Jézus, szentséges Szívednek ajánlom fel Boldogasszonyunk Szívével egyesülve, mai napom minden imádságát, munkáját, örömét és szenvedését engesztelésül vétkeinkért és szándékaid megvalósitására, főkép a havi szándékra . . .

Jézus Szentséges Szíve, jöjjön el a te országod! (300 n. b. m.)

II. *Szivgárdista reggeli imája.*

Én Istenem, hőn imádlak. Édes Jézus, szeretlek. Jézus Szíve, Tied legyek, mindent neked szentelek. Minden tettem, minden percem felajánlom Tenéked, Kárpótlásul, hogy oly sokan megbántanak ma Téged.

Jézus Szíve, Te segíts ma, add igért kegyelmeid, Áldd meg kérlek családunkat, zárd Szívedbe szíveik!

Áldd hazánkat, Egyházunkat, a világot — s békét adj.

Szűz Mária, vigyázz reám, Őrangyalom, el ne hagyj!

III. *Szivgárdista esti imája.*

Én Istenem, hőn imádlak. Édes Jézus, szeretlek. Hálát adok e napomért, kérlek áldd meg éjemet! Szívből bánom bűneimet, mert Szívedet sebeztem, Igérem, hogy jobb leszek majd, kérlek, bocsáss meg nekem!
Szent Szívednek adom magam, ez éj legyen a tied. Szüleimet, családunkat áldja, óvja szent Szíved. Üdvözítsd a megholtakat, bűnösöknek kegyelmezz! Szűz Mária, te légy anyám. Őrangyalom, védelmezz!

IV. *Szivgárdisták ünnepélyes felajánló imája.**)

(Közös összejöveteleken, szentáldozás után. Megzenésítve, mint szivgárdista Himnusz.)

Édes Jézus, egész szívem odaadom néked,
Tied legyen szabadságom, csak Te vezess, kérlek!
Gondolom, e szem s minden, mit Te adtál nékem,
Visszaadom neked, Jézus, te parancsolj, kérem.
Szereteted hogyha adod, gazdag vagyok véle,
Azonkívül mást nem kérek. Csak egyet adj érte:
Szeretetem nagy jutalma csak az legyen, kérem,
Szeretetem szent Szívedért mindig jobban égjen.

V. *A gyermekek felajánló imája családfelajánláskor.*

Jézus szentséges Szíve, legjobb, legkegyesebb atyánk Szíve! felállitottad trónodat házunkban, hogy mindig velünk légy. Első hívó szavad nekünk gyermekeknek szól: Hagyjátok a kisdedeket hoz-

*) Szent Ignác „Suscipe" imájából és fohászából szabadon fordítva. Egyházi jóváhagyást nyert 1920. VI. I. 1196. sz. a.

zám jönni, mondottad. Ime, Jézus legszentebb Szíve, itt térdelünk lábaid előtt és megigérjük, hogy oly engedelmes és tiszteletteljes módon akarunk élni, miként te, mint gyermek Názáethben szent Szüleid oldala mellett éltél, hogy amint korban, épúgy jámborságban és bölcsességben is növekedjünk.

Jézusunk jóságos Szíve, te szívünket is kéred, hisz azt mondottad: Gyermekem, add nékem szívedet; te egyedül akarsz szívünkben lakni és azt kívánod, hogy szeretetünk által engeszteljünk azon emberek miatt, akik rólad tudni nem akarnak és nem szeretnek.

Édes Jézus, te isteni gyermekbarát! vedd, fogadd szívünket, tisztítsd meg, szenteld meg, tedd boldoggá. Fogadd testünket és lelkünket összes tehetségeivel. Odaszenteljük magunkat neked egészen és minden időkre. Te légy egyedüli Urunk és Királyunk. Mindent, amit gondolunk, beszélünk, cselekszünk és szenvedünk, felajánlunk neked, a mi Atyánknak és Királyunknak. Mindent éretted, Jézusom legszentebb Szíve. Amen.

VI. *Hadgyakorlati triduumok.*

A hadgyakorlatoknak nevezett gárdista gyermek-lelkigyakorlatok két vagy három napig tartanak. Tarthatja maga a vezető, vagy központi kiküldött, vagy a gárdavezetők egymás csapatában cserélve. Hadgyakorlatot papon kívül tarthat szerzetesnő, hitoktatónő, vagy arra képzett pedagógus, ha a helyi lelkipásztortól arra engedélyt kap. A gyermek-lelkigyakorlatok szent Ignác exerciciumos pontjait mesékkel, történetekkel kapcsolva oly él-

vezetesen adják elő, hogy első elemista gárdista is megérti és szereti. Kidolgozott anyagot, napirendet, útmutatást a központ ad.

Családi triduumok tartásánál a gárdisták toborozzák össze a szülőket. Háromféleképen tartható: vagy hogy a gárdisták hadgyakorlatával kötjük össze s különböző helyen, de egyidőben foglalkoztatjuk a szülőket és gyermekeket, hogy így együtt jöjjön és menjen a család; vagy ugyanazon napokon, de különböző időben, hogy a házi munkában felváltsák egymást; vagy pedig külön tartjuk a szülőknek a triduumot és a gyermekek nem tartanak lelkigyakorlatot, hanem csak a szülők verbuválásában és a templomi ünnepségek rendezésében segédkeznek.

(Triduumos füzet s Gyermeklelkigyakorlatos könyv kapható a Központban.)

VII. *Kisdedek felajánlása.*

E felajánlást tanácsos szentáldozással és avatással összekapcsolni. A felajánlási imára a központ ad nyomtatványt, mintáját alább leközöljük.

VIII. *Felvétel, zászló.*

A felvételre vonatkozó dolgokat a gárda működésénél ismertettük, szertartását e könyv végén hozzuk. Súlyt helyezünk arra, hogy a felvételen a szülők tömegesen elmondják a szertartás keretében nekik szóló imát. Zászlószentelések ünnepélyesen szoktak végbemenni; a gárdák katonás seregének jobban megfelel a zászló-alak és nem templomi lobogó. Általában fehér zászlót használunk, melynek egyik felén az Úr Jézus vagy

a gyermek Jézus alakja van, amint Szívére mutat e körírással: Jézus Szentséges Szíve Jöjjön El A Te Országod. A másik oldalon a csapatvédszent képe e körírással pl.: Kalocsai Szent Ágnes Csapat (fent), 1921 (alapítási évszám lent).

IX. *Családfelajánlás.*

A családfelajánlás szabályszerűen úgy történik, hogy a pap a házhoz megy és ott végzi a felajánlást. Püspöki engedéllyel úgyis lehet elintézni, hogy a pap a templomban közösen áldja meg a képeket, elmondja közösen a felajánlási imát, amelyet otthon minden család a kifüggesztett kép előtt mégegyszer elmond. Hogy a családfelajánlás ne legyen külsőség, a gyermek összekötő kapocs marad a Jézus Szíve tisztelet helyi tűzhelye és a családi tűzhely között. Így lesz a helység gárdavezetőségéből egyszersmind a felajánlott családok központja is. A családfelajánlás szertartását alább közöljük.

A gárdisták apostolkodása révén egész községek is felajánlhatják magukat Jézus Szívének. Vagy a templomban az Oltáriszentség előtt, vagy a szabadban feldíszített Jézus Szíve oltár előtt (hova a nép körmenettel vonul) történik a felajánlás. Útbaigazítással a központ szívesen szolgál. (L. részletesebben „Családfölajánlás" c. füzetben. Kapható „A Szív" kiadóhivatalában.)

X. *Levelezés a központtal.*

a) Levélcím: Szívgárdaközpont, Budapest, VIII., Horánszky-utca 18.

b) Választváró leveleknél a válaszbélyeg csatolandó, úgyszintén nyomtatvány-rendeléseknél portóköltség. Képek, érmek stb. ára a jelen viszonyok közt állandóan változik. A Szív időnkint közli az árakat, de legjobb esetről-esetre a központot megkérdezni.

c) Kéziratban vagy gépírásban kölcsönadott beszéd, ünnepély stb. anyagok két példányban küldendők vissza, viszont kölcsöndíj nincs.

d) Mivel lapzárta már a hét elején van, azért a lap megjelenése előtt egy héttel beküldött jelentések közölhetők csak le a legközelebbi számban. Épp ilyen korán kell jelezni azt is, ha a tömegesen járó A Szív újságból több vagy kevesebb kell. Pénzküldeményeket A Szív újság csekkjén lehet beküldeni, de a csekkre ráirandó a részletezés: mennyi újságra, mennyi jelvényre stb., máskép a kiadóhivatal nem tudja kézbesíteni a gárdának.

XI. *Nyomtatványok.*

a) A Szív közli le a vezetőknek szóló üzeneteket, a gárdaműködésről szóló jelentéseket, a gárdistáknak szóló heti parancsot, a havi imaszándékot és „Galambpostájában" levelez a gyermekekkel és a vezetőkkel.

b) „A Gárdavezető" lapban minden hétre anyagot ad, ismerteti a központ ügyeit, ünnepély- és lelkigyakorlatos anyagot közöl.

c) Családi lapok, erénygyakorlati cédulák, családi triduumra programmok, kisded-felajánlási imák a központban kaphatók, úgyszintén a gárdainduló és himnusz kottája is.

Nyomtatányaink mintái a következők:

A) *Kisdedek felajánlása.*

A képekre ezt írjuk: X. Y.-t 19 — — — — — — — -én szülei felajánlották Jézus szentséges Szívének. Aláírás (a pap és a szülők). Ima: „Édes Jézus, ki azt mondottad: „engedjétek hozzám a kisdedeket" — és ki szentséges Szíved tiszteletéhez különös kegyelmeket fűztél, íme most Hozzád visszük gyermekünket és ünnepélyesen szentséges Szívednek szenteljük őt. Legyen e perctől kezdve gyermekünk Szívednek felajánlott gyermek. Igérjük, hogy amint eszével élni tud, szent Szíved tiszteletére vezetjük és neveljük. Esedezve kérünk, add, hogy egész életén át megmaradjon szent Szíved szolgálatában és annak különös kegyelmeiben részesülve, egykor az örökkévalóságban, szentséges Szívedben velünk együtt örök üdvöt találjon. Amen."

.....

lelkész.

.....

szülők.

B) *Erénygyakorlatos cédula.*

Az Úr Jézus Sz. Szívének
tiszteletére és engesztelésére .....
hónapban így küzdöttem a gonosz lélek és rossz természetem ellen:

1. _____	16. _____
2. _____	17. _____
3. _____	18. _____
4. _____	19. _____
5. _____	20. _____
6. _____	21. _____
7. _____	22. _____
8. _____	23. _____
9. _____	24. _____
10. _____	25. _____
11. _____	26. _____
12. _____	27. _____
13. _____	28. _____
14. _____	29. _____
15. _____	30. _____

31. _____

Összesen tehát a következő erénygyakorlatokat végeztem e hónapban:

I. Hétköznapi szentmisét hallgattam vagy áldoztam . . . *szer*

II. Meglátogattam az Úr Jézust, ministráltam, rózsafüzért imádkoztam . . . *szer*

III. Szüleimnek, elöljáróimnak engedelmeskedtem, szorgalmasan dolgoztam, tanultam stb. . . . *szer*

IV. Embertársaimnak (felebarátaimnak) örömet szereztem, segítettem nekik, jóra vezettem őket . . . *szer*

V. Legyőztem lustaságomat (pl. felkeléskor), haragomat, megbocsátottam megbántóimnak, panasz nélkül tűrtem, szenvedtem . . . *szer*

VI. Önmegtagadást gyakoroltam, lemondtam kellemes dolgokról (édességről, mulatságról) . . . *szer*

VII. Apostolkodtam (ide tartozik „A Szív" újság elhelyezése is) . . . *szer*

Mindent az Úr Jézusért!

C) *Családi triduum.*

Sorrend: d. u. 6-kor alatt apáknak, anyáknak közös korferencia, ugyanakkor ugyanazon épület más helyiségeiben gyermekek foglalkoztatása minden napján d. e. 9-kor és d. u. 4-kor *csak* anyáknak, — d. u. fél 6-kor anyáknak, apáknak közös, — este 7-kor *csak apáknak* konferencia, melyeket tart. Anyák magukkal hozzák gyermekeiket, kik az anyák konferenciái alatt ugyanazon épület más helyiségében a szívgárda vezetőjétől részesülnek meseszerű oktatásban és foglalkoztatásban. Úgy apák, mint anyák a két konferencia közti szünetet az épületben töltik. Befejezés reggeli szentmisén, melyen az egész család résztvesz. Ugyanaznap délután családok részére ünnepély. — A családi triduum kettős előnye: 1. Az egész család egyszerre és egyöntetű lelki megújhódásban részesül. 2. Az anyáknak nem kell otthon hagyott gyermekeikről aggódniok — az iskolába még nem járó piciket is elhozhatják. — Jelentkezéseket fogadunk el. Beléptidíj *semmi.* Csak belépési jeggyel jelenhetnek meg, de a jegyek díjtalanok. Jegyeket csakis *apákkal és anyákkal* aláírt jelentkezésre szolgáltat ki vagy a szívgárdisták intézeti vezetője, csak oly családoknak, hol *mindkét* szülő részt fog venni.

D) *Családi lap.*

Kitöltendő a kedves szülőkkel szivgárdista gyermekük otthoni viselkedéséről, mert a Szivgárda főparancsa, hogy a gyermek otthon jó legyen. (Ugyanis a szivgárdisták kötelességei ezek: I. Vallási kötelességek (vasárnap és ünnepnapi szentmise, böjt, husvéti szentgyónás és áldozás) pontos teljesítése. II. A Jézus Szive tisztelet gyakorlása, a Jézus Szive ünnep körüli szentgyónás, áldozás és naponta a Szent Szív társulati ima elmondása által. (Egy Miatyánk, Üdvözlégy, Hiszekegy e fohásszal: „Jézusomnak édes Szive, add, hogy mindig jobban szeresselek.") III. A gyermekerények gyakorlása: engedelmesség, kötelességteljesítés, a családtagok egymás és minden embertárs iránti példás szeretet.)

Január

Február

Március

Április

Május

Június

Július

Augusztus

Szeptember

Október

November

December

.....

Szivgárdista neve.

.....

Szülő aláírása.

Emlék
a Jézus Szíve nagy kilenced elvégzéséről.

(név) ..... *az*

I. pénteket ..... év ..... hó .... -én elvégezte
II. „ ..... „ ..... „ ..... „
III. „ ..... „ ..... „ ..... „
IV. „ ..... „ ..... „ ..... „
V. „ ..... „ ..... „ ..... „
VI. „ ..... „ ..... „ ..... „
VII. „ ..... „ ..... „ ..... „
VIII. „ ..... „ ..... „ ..... „
IX. „ ..... „ ..... „ ..... „

Boldogok, kik az Úrban halnak meg.

X. *Felvételi szertartás.*

A felveendő ujoncok a gárdistákkal együtt vonulnak be a templomba, utánuk a szülők. Az ujoncok felállanak sorokban nagyság szerint — külön a fiúk és külön a leányok — az oltár előtt.

A felvételt végző pap énekelni vagy imádkozni kezdi a „Jőjj el Szentlélek" éneket. A gyermekek ugyanazt éneklik.

A pap rövid intő beszédet mond a felveendőkhöz, majd megáldja a leckeoldalon a jelvényeket. (Lásd 72. o.)

A csapat vezére (kapitány) az ujoncokhoz szól a leckeoldalon állva:

A Szenháromság egy Isten dicsőségére, Jézus szent Szíve tiszteletére sorakozzanak azok az ujoncok, akik a Szívgárda tagjai akarnak lenni.

Olvassa a felveendők névsorát: N. N. (A névsorolvasás el is maradhat.) Majd így szól a csapatvezér (gyermekek közül) a szertartást végzőhöz, aki az evangeliumoldalon áll:

Főtisztelendő Atya! A jelenlevő ujoncok Jézus szentséges Szívét nagyon akarják tisztelni, szeretni, engesztelni és azon fáradoznak, hogy mások is szeressék a legszentebb Szívet. Hogy ezt megtehessék, kérik a Szívgárdába való felvételüket.

Pap: Nagy örömmel hallom kívánságotokat. De látni akarom, hogy milyen őszintén akarjátok mindezt. Feleljetek érthetően azon kérdésekre, amelyeket a csapat vezetője elétekbe ad.

Kapitány: Azért kívántok-e a Szívgárdába lépni, hogy az Úr Jézust mindig jobban szeressétek?

Ujoncok: Azért kívánunk.

Kapitány: Akartok-e sokkal jobban viselkedni otthon, a templomban és az iskolában, hogy jócselekedetek által vigasztaljátok, kibékítsétek, engeszteljétek Jézus isteni Szívét?

Ujoncok: Akarunk.

Kapitány: Akarjátok-e, hogy Jézus szent Szívét jobban megismerjék és megszeressék szüleitek, testvéreitek és társaitok?

Ujoncok: Akarjuk.

Kapitány: Akartok-e ezért apostolkodni szóval, tettel, példával a Jézus Szíve tiszteletnek és az azt hirdető sajtónak terjesztésével?

Ujoncok: Akarunk.

Kapitány: Akarjátok-e a feladott erénygyakorlatokat, heti parancsokat megtartani?

Ujoncok: Akarjuk.

Pap: Jézus isteni Szíve előtt nagyon kedvesek a ti kívánságaitok. Az Üdvözítő ugyanis azt kívánja, hogy a gyermekek megvígasztalják az Ő Szívét, melyet a vétkes emberek nagyon megszomorítanak. Nagyon hasznos dolgot cselekesztek, midőn a Jézus Szíve tiszteletét terjesztitek. Megigérte ugyanis Jézus Alacoque sz. Margit előtt, hogy a békességet meghonosítja azokban a családokban, ahol

Szent Szívét igazán tisztelik. Megigérte Jézus, hogy Szívébe írja azoknak a nevét, akik Szívének tiszteletét terjesztik és megáldja minden munkájukat. Jézus fogja vígasztalni halálos ágyukon azokat, akik az Ő szent Szívét törekedtek megvígasztalni. Mutassátok meg nyíltan és bátran mindenki előtt, hogy minő szép dolog Jézus Szíve katonájának lenni. Valljátok meg, hogy hisztek Jézus Krisztusban és az ő tanításában, mondjátok el az apostoli hitvallást.

Ujoncok: Hiszekegy . . . (térdenállva mondják).

Pap: Az evangéliumban olvassuk, hogy a gyermekeket szüleik vitték az Úr Jézus Szívére. Azért most hozzátok fordulok, szülők. Mint egykor a jeruzsálemi asszonyok, úgy most ti vigyétek Jézushoz gyermekeiteket és szenteljétek őket szentséges Szívének. Azért mondjátok utánam hangosan:

„Édes Jézus, ki azt mondottad: „engedjétek hozzám a kisdedeket" — és ki szentséges Szíved tiszteletéhez különös kegyelmeket fűztél, íme, most Hozzád visszük gyermekeinket és őket ünnepélyesen szentséges Szívednek szenteljük. Igérjük, hogy szent Szíved tiszteletére vezetjük és neveljük őket. Esedezve kérünk, add, hogy egész életén át megmaradjanak szent Szíved szolgálatában és annak különös kegyelmeiben részesülve, egykor az örökkévalóság-

ban szentséges Szívedben velünk együtt örök üdvöt találjanak. Amen.*

Pap: Kedves gyermekeim! Szüleitek már felajánlottak titeket az isteni Szívnek. Most eszetek és szabad akaratotok használatával ti ajánljátok fel magatokat Jézus szentséges Szívének.

(Az ujoncok térden állanak. Ha van zászló, a zászlótartó a leckeoldalról kinyújtva, a csapatzászlót előttük kiterjeszti úgy, hogy a Jézus Szíve kép rajta látható legyen.)

A többi gárdisták is megújítják felajánlásukat az ujonnan felvettekkel együtt.

Édes Jézus, íme megjelentünk előtted, hogy neked hódolatunkat bemutassuk és magunkat isteni Szívednek szenteljük. Te légy vezérünk a földi élet útjain és azon harcokban, melyeket a gonosz lélek hatalma, szavai, iratai és újságjai ellen harcolunk. Legyen vezérünk a te isteni Szíved. Áldd meg testünket és lelkünket, hogy le ne győzhessen minket a gonosz lélek. Szenteld meg örömeinket, enyhítsd szenvedéseinket. Ha valamikor megszomorítanók Szívedet bűneinkkel, figyelmeztess, hogy megjavuljunk. Mikor pedig elérkezik az utolsó óránk, Te légy menedékünk azon pillanatban. Jézusunk édes Szíve, add, hogy Téged mindig jobban szeressünk! Édes Jézus, egész szívem odaadom néked stb. (Lásd 52. oldalon.)

Majd a térdenálló ujoncokhoz fordul a pap és azt mondja:

A Szentháromság dicsőségére és Jézus Szíve tiszteletére felveszlek titeket a Jézus Szíve Gárda . . . (helység) . . .-i (védőszent neve) csapatjába. Az Atyának † és Fiúnak † és Szentléleknek † Istennek nevében Amen.

A pap helyet foglal (leül) a leckeoldalon és kiosztja a jelvényeket és az új gárdisták egyenként térdelnek le előtte. Mielőtt a kiosztást elkezdi, közösen intézi az ujoncokhoz e szavakat:

„Fogadjátok a szívgárdista jelvényt testetek és lelketek oltalmára, hogy Jézus Szíve irgalmából elnyerjétek az örök boldogságot." (Ráfelelik: Amen.) „Vedd a felvételi képet és jóviselettel is mutasd meg, hogy méltó vagy Jézus szent Szívéhez." (Ráfelelik: Amen.)

Pap: Vegyen fel titeket Jézus Krisztus az ő gárdistái közé és testvéreink sorába. Adja, hogy jól éljetek, sok jót cselekedve apostolkodjatok és erősek legyetek a gonosz lélek ellen való harcokban. Amint beírjuk neveteket a gárda könyvébe, úgy írja be Jézus az Ő szent Szívébe. Amen.*)

Szent vagy Uram. Áldás az Oltáriszentséggel. Gárdistainduló. Elvonulás zászló alatt.

*) Ne feledjük el a gárdistákat a törzskönyvbe bevezetni lakhelyükkel együtt.

XII. *Családfelajánlás.*

A) *Ismertetés.*

(Megvilágítják a következő magyarázó kérdések, melyek külön nyomtatott lapocskákon is kaphatók a központban.)

Mi a világ boldogságának kiinduló pontja?

A családok boldogsága.

Ki teremthet boldog családokat?

Jézus szerető, mindenható Szíve. Azért „a mi korunkban nincs és nem is lehet szentebb mű, mint az, amely a családokat Jézus Szívének ajánlja". (XV. Benedek levele Máté atyához.)

Mit jelent a családok felajánlása?

Azt, hogy a család Jézus Szívének ajándékozza minden tagját, „hogy a mi Urunk Jézus Krisztus láthatóan uralkodjék a katholikus családokban". (XV. Benedek Máté atyához 1913 április 27.)

Hogyan történik a felajánlás?

A pap megszenteli a Jézus Szíve szobrot vagy képet és a lakás díszhelyére helyezve, elmondja a családtagokkal együtt a X. Pius pápa által jóváhagyott felajánlóimát. Egyes esetekben a családfő is elvégezheti családjával, ha a szobrot vagy képet előzőleg a templomban a pap megszentelte.

E nap ünnep a családban, melyen teljes búcsút nyernek azon családtagok, kik a Szentségekhez járulnak. E naptól a család Jézus Szíve-tisz-

telő lesz, közös imáit a szent Szív képe előtt végzi és időnként megújítja a felajánlást. Minden hó első péntekén a család tagjai *lehetőleg* szentáldozáshoz mennek.

Ki alapította meg ezen szép szokást?

Maga az Üdvözítő, midőn szent Margit apácának a következő igéretet tette: Megáldom azon házakat, melyekben Szívem képét kifüggesztik és tisztelik!"

Minő áldásokat igér még a sz. Szív e családoknak?

„Megadom nekik az állapotukhoz szükséges minden malasztokat." „Családjukban békességet szerzek!" „Megvígasztalom őket minden szenvedéseikben." „Megáldom minden vállalatukat."

✠

B) *Felajánlási ima.*

(X. Pius pápa helybenhagyta 1908 május 19-én.)

Jézus szent Szíve, te szent Mária Margitnak kijelentetted azon kívánságodat, hogy a keresztény családokban uralkodni akarsz. Összejöttünk tehát ma, hogy családunkon való uralmadat nyíltan elismerjük. Mi ezentúl a te életedből akarunk élni, azokat az erényeket akarjuk szívünkben felvirágoztatni, melyeknek már e földön megigérted a békét; a világ szellemét pedig, amelyre átkot mondottál, messze száműzzük magunktól.

Uralkodjál tehát értelmünkön a hit egyszerűsége által, mely fenntartás nélkül érted égjen s

melynek tüzét mi a gyakori szent áldozással élesztgetjük majd magunkban.

Légy vezérünk, oh isteni Szív, valahányszor összegyűlünk, áldd meg testi és lelki vállalatinkat, oszlasd el gondjainkat, szenteld meg örömeinket, enyhítsd szenvedéseinket. Ha netán egyik vagy másik közülünk meg találna téged szomorítani, figyelmeztesd arra, hogy te, oh Jézsunak jóságos Szíve, irgalmas vagy a bűnbánó bűnösök iránt. És ha majd üt az elválás órája és gyászba borít bennünket, mindnyájan hódoljunk meg örök szent akaratod előtt, akik elköltöztek, valamint akik visszamaradtak a földön. Azzal a gondolattal fogjuk magunkat vígasztalni, hogy eljön a nap, melyen egykor egész családunk a mennyországban egyesülve, dicsőségedet és jóságodat fogja magasztalni.

Szűz Mária szeplőtlen Szíve és a dicsőséges patriarka szent József mutassák be neked ezen felajánlásunkat és életünk minden napján emlékeztessenek bennünket arra. Éljen Jézusnak, a mi királyunknak és atyánknak a Szíve! Amen.

M. I. N. D.

✠

C) Név, lakás és kelettel kitöltendő, összegyűjtendő és a központba beküldendő, letéphető szelvény.

A családfelajánlásról bővebb füzet is kapható a központban. Papi vezetők részére e helyen csak röviden a felajánlás módját ismertetjük:

D) A felajánlás szertartása.

A családtagoknak ismerni kell a családfelajánlás lényegét. Lehetőleg *(de nem kötelező)* a felajánlás napján Szentségekhez járulnak és megígérik, hogy naponkint a Szent Szív képe előtt valamit közösen imádkoznak és az első pénteket megtartják. A pap a Jézus Szíve képeket, szobrokat vagy közösen áldja meg a templomban és közösen mondja el a családokkal a felajánlási imát, ha arra püspöki engedélye van, vagy az egyes házakhoz megy és ott áldja meg a képet, szobrot és ő mondja el a család nevében ott a felajánlási imát a családtagokkal együtt. Előbbi esetben szükséges, hogy a közös felajánlás után minden család még külön elvégezze a felajánlási imát *otthon*. A családfő mondja elő.

A kép vagy szobor megáldása:

Adjutorium . . . Dominus . . .

Oremus. Omnipotens sempiterne Deus, qui sanctorum tuorum imagines pingi aut sculpi non reprobas, ut quoties illas oculis corporis intuemur, toties eorum actus et sanctitatem ad imitandum memoriae oculis meditemur, hanc quaesumus, imaginem in honorem et memoriam sacratissimi Cordis Unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi adaptatam, benedicere † et sanctificare † digneris, et praesta, ut quicunque coram illa Cor sacratissimum Unigeniti Filii tui suppliciter colere et honorare studuerit, illius meritis et obtentu, a te gratiam in praesenti et aeternam gloriam obtineat in futurum. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Aqua lustralis. (Szentbeszéd. Ének. Hiszekegy. Felajánlás).

XIII. *Jézus Szíve szervezetek.*

A felnőttek Jézus Szíve szervezetei:

A) Jézus Szíve Társulat. Kötelezettség napi Miatyánk, Üdvözlégy, Hiszekegy e fohásszal: „Jézusomnak édes Szíve, add, hogy Téged mindig jobban szeresselek" és beiratkozás a helyi plébánián.

B) A Jézus Szíve Szövetség a felnőttek szervezett egyesülése, kik csoportokra osztva csoportvezetők (zelátorok) irányítása mellett Jézus Szíve tiszteletét gyakorolják és terjesztik.

Kötelességek *a napi felajánló ima,* — úgy mint a Szívgárdában — s ennek alapján a buzgó, tettekben megmutatkozó vallásos élet, kinek-kinek életkörülményei szerint. Ha valaki még többet akar imádkozni, naponkint 1 Miatyánkot és 10 Üdvözlégyet mond el — a havi szándékra és ha még többet, havonkint vagy hetenkint *engesztelő szentáldozást végez* a közösen megbeszélt módon.

A havi vagy gyakoribb gyónás és szentáldozás nincs előírva, de arra minden Szövetségesnek törekednie kell.

Gyűléseket — legalább a csoportvezetők — havonkint tartanak az igazgató elnöklete alatt. Ott beszélik meg apostolkodásuk módját és osztják ki a havi lapocskákat, melyek az Őszentsége által jóváhagyott imaszándékokat ismertetik.

Ahol sokan vannak a tagok és hasznosnak látszik, férfi és női csoportokra, továbbá ifjú- és leánycsoportokra oszolva apostolkodnak Jézus Szíve ügyéért. A férficsoportot Férfi-légának is szokás nevezni, de ez sem egyéb, mint a Jézus Szíve Szövetségnek férficsoportja, melynek főtörekvése a férfivilág havi gyónását és sz. áldozását előmozdítani.

A Jézus Szíve Szövetség tehát a felnőtt hívek tömegesen szervezett hitbuzgalmi egyesülete, amely minden erejével támogatni akarja a lelkipásztor működését s rendelkezésére álló szerv akar lenni. Vezetéséről, szervezetéről stb. bő ismertetést nyújt a Jézus Szíve Szövetség kézikönyve. Kapható a Jézus Szíve Szövetségnél, Budapest, VIII., Horánszky-utca 18., félemelet.

C) Jézus Szíve Szeretetmű a megholtak javára. Aki beiratkozik, csoportba lesz osztva. Halála után a Szeretetmű szentmiséiben részesül. Azonkívül csoportjának minden tagja köteles érte egy szentmisét és egy szentáldozást felajánlani. Ugyanezt a kötelezettséget végzi maga is, ha csoportjában valaki meghal. Halálesetkor a szövetségi központba (Horánszky-utca 20., ugyanott „A Szív" szerkesztősége is) beküldendő a felvételi lap és a meghalt neve „A Szív"-ben lesz közzétéve, hogy csoportjának tagjai érte a vállalt kötelezettséget elvégezhessék. Beiratkozni 1 pengő beküldése mellett (felvételi lapra, portóra) a Jézus Szíve Szövetség központban kell (Budapest, Horánszky-u. 18.). Ezt is a gárdisták ismertethetik szüleikkel.

*

Midőn mindezekkel vázlatos irányítást igyekeztünk adni a Jézus Szíve tisztelet szelleme szerinti apostolkodásra, világmentésre gyermekek által, Jézus Szívének ajánljuk fel magát e könyvecskét is minden egyes gondolatával és tollvonásával. Kicsinyke, gyarló eszköz legyen e füzetecske is ahhoz, hogy:

Jézus szentséges Szíve, jöjjön el a Te országod!

✠

I. Felszerelés gárdistáknak:

Érem I. 3, II. 4, III. 5 fillér. Felvételi kép 2 fillér, falra akasztható 8 fillér. Kilenced-kép 2 fillér; családi lap 2 fillér. Aranycsillag 6; ezüst 6; fehér 2 fillér. Postás jelvény 12; zenész 12 fillér; vöröskeresztes 20 fillér. Sapka-paizs 40; réz gárdistajelvény 20; vezetői (emaill) 120 fillér.

✠

II. Gárda-ruhák:

(Megjegyzés: Nem szabad kötelezővé tenni a gárda-ruhát!)

Sötétkék nadrág, I-a minőség 7.50; II. 4.50 P. Sötétkék szoknya, I-a minőség 7.50; II. vászon 4.50 P. Fehér fiú apacsblúz, I-a minőség 7.—; II. 5.80 P. Fehér leány apacsblúz, I-a minőség 7.—; II. 6.— P. Bocskay-sapka fiúknak 53—56. sz. (Paizs külön) I-a szövet 2.50; vászon 1.80 P. Bocskay-sapka leányoknak, 53—56. sz. (Paizs nélkül), I-a szövet 4.80; vászon 3.— P. Öv fiúknak (szatin, oldalt kötve) 1.50 P. Lakköv leányoknak darabja 1.50; rövidebb 1.30 P. Nyakkendő (magyarosan kötve) fiú- és leánynak 80 fillér. Toll leányoknak 12 fillér; fiúknak 15 fillér.

✠

III. Kották:

1. *Karácsonyi énekek* (nem a közismertek, Gárdavezető 926. IV. számából) 1.— P. *Szívgárdista indulója és Himnusza*, Zengj Jézus szent Szívéről, Ének a csapatvédszenthez, Béke-ének 1.— P. 3. *Jőjj el Szentlélek Isten* és Jézus Szíve énekek: Jőjjetek a drága Szívhez!, Jézus Szíve!, Jézus Szent Szíve!, Add nekem Jézus szívedet . . ., Szeretlek Jézus Szíve . . ., Gárda-csatadal 1.— P. 4. *Vegyes szent énekek:* Jézus szent Szívéről, Jézus Szívét dícsérje, Jézus Szíve légy nekem . . ., Engesztelési ének. *Fenyőgalyas kis Jézuskám . . . (Karácsonyra)*, Magyarok imája, Hófehér Mária, (a szeplőtelen fogantatáshoz) 1.— P. *Szívgárda-énekek:* Zászlóének, Szívgárda-csatadal, Föl magyar!, Gárdistának jól megy dolga!, Zöldre van a . . ., Rajta-rajta, Magyarország pártfogója, Szent Józsefhez, Boldogságot ha keresel . . . 1.— pengő.

✠

IV. Könyvek:

Cseréljünk Szívet . . . A Szívgárdisták szívkönyve, kötve, képekkel. Nagyobb kiadás *2.— P.*, kisebb kiadás *1.40 P.*

Maradj velünk Jézus . . . Olcsó, *—.12 filléres* imafüzet, gyónási-áldozási. Jézus Szíve engesztelői imákkal, egyleti fiúknak gárdafelvételre vagy első-áldozásra.

Szentek élete. Versszerű, könnyebb feldolgozásban, szép képekkel. Egy-egy könyvecske *1 P. 20 f.* (Hogy mely szentek vannak már meg, a Központban megtudható).

Jézus Szíve hitélet

könyvei és füzetei:

1. Családfelajánlás.
2. Jézus Szívének igéretei.
3. A nagy igéret.
4. Jézus Szíve Szövetség kézikönyve.
5. J. P. Müller: Jézus Szíve elbeszélések.

JÉZUS SZIVE HIRNÖKE

MÁRIAKERT-melléklettel

Képes havi folyóiratok

a Jézus Szive tisztelet és
a Szüz Mária tisztelet ápolására.

Előfizetés egész évre
5 pengő.

KATOLIKUS MISSZIÓK

képes missziós havi lap,

mely a külföldi missziókat
különösen a kinai-magyar
missziókat ismerteti

*

Előfizetés egész évre

2 pengő.

A KERESZTÉNY CSALÁDOK nélkülözhetetlen lapja. Megjelenik hetenként, hogy a vallásos szellemet szórakoztató alakban vigye el a családoknak. Cikkei közt ott találjuk a **vasárnapi evangéliumot** magyarázattal, a **Jézus Szive-tisztelet** körébe tartozó oktatásokat, **a családoknak** szóló tanitást s tájékoztató, érdekes cikkeket, mindarról, ami a katholikus embert érdekelheti. Érdekes **hir-, tárca-, képes regényrovata** és **gyermekrovata** van, utóbbi kicsinyeinknek közöl tanulságos történeteket, verseket és mulattató dolgokat képpel. Előfizetés egész évre 5 pengő, félévre 2.50 pengő, negyedévre 1.25 pengő, számonkint 10 fillér.

Testvérlapjai a **Jézus Szive Hirnök** (mely a Jézus Szive Szövetség havi közlönye, érdekes történetekkel füszerezve), a **Máriakert** (Szüz Anyánk tiszteletére havi lap) és a **Kath. Missziók** (képes havi lap a missziók ismertetésére). Hirnök 3 pengő, Máriakert 2 pengő, Kath. Missziók 2 pengő egy évre.

Gyermekek, kérjétek jó szülleiteket, hogy rendeljék meg e lapokat!

Mind a négy lap szerkesztősége és kiadóhivatala:
Budapest, VIII., Horánszky-utca 18. szám.